

308491 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

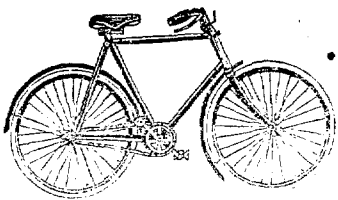
జెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జూలై 8 వ తేది మంగళవారము

No 59

నంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర విజయ శాఖ మాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౫౯

బైసికల్స్ అమ్మకములు మావద్ద చౌకగా దొరకును. వాటి సామానులు:— ట్రైక్స్, ట్యూబులు, మొదలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వామును. గ్రామోఫోనులు కావలసినవారు మమ్ము విచారించును.

జెన్న పట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసినను మాకు వ్రాయును. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ పోస్టు స్టేషన్ లో ఏజెంట్,

15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రశస్తతైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువారికి యిదియే మంచితరుణము. తక్కువ ధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే విక్రయించబడును.

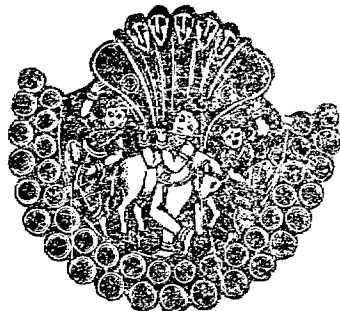
మావద్దకు ఇప్పుడే బర్మా దేశమునుండి నాణ్యమైన పేకుకలప, పింగడజాతికలప మిక్కిలి ఎంగ్ అనుపేరుగల యెర్ర కర్ర మొదలుగాగలిసి అనేక నైజులు వారిగా, అనగా పల్లకు రథపునుకరలు, వాసములు, దాబా కమ్మలున్ను, కిటికీలు, ద్వారములు మొదలగువానికి వుపయోగించు కమ్మలున్ను, స్తంభముల చూలములు, తనాబీ-కు వుపయోగించు కలకలును బంగారావెంతును విశ్వవెంతును గూడ నేయుటకు వుపయోగించి కీ పక బద్దలును విస్తారముగా వస్తుటచేత స్థలము ఖాళి చేయుటకు గాను కొద్దిరోజులు మాత్రము చవుకగా విక్రయించుచున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్లాట్స్, కల్వనర్తములు, కాకినాడ.

22-వ స్ట్రేగల్ (సవరము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీకడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 పవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతీయవిధిమలుగు బంగారునగలు, కెండిన, రాళ్లు చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈ క్రింద పేర్కొన్న రత్నకలకర్త కొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు తెలియక పంపబడును.

సవరక ఇండియా జావలె మ్యూసుఫాక్టరీ కంపెనీ,

1/195, చైనా బాజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co.,
1 195, China Bazaar Road, Madras.

జానవాళిష్టము.

ఆర్థికతాత్పర్య విశేషముగలవారము. ఇందు ఆర్థిక రణములను సంపూర్ణగాగలవు. దీనిలోని ప్రతిభాగమును బ్రహ్మ నందమును వర్ణించునదియే. మోక్షాపేక్షకలవా దీనినే చదువ వలయు. సులభమైతి. వెల పోస్టేజీతో రు. 6-8-0

సర్వవేదాంత సిద్ధాంత సంగ్రహము:— శ్రీ శంకరాచార్య విరచితము. ప్రతిపద టీకాతాత్పర్యము. అద్వైతము నామాలాగముగా దేశినికొనటకును, సులభముగా చదువములోకి తెచ్చివేటకును చాలముఘ్యమైనది. వెల పోస్టేజీతో రు. 2-4-0

కాదంబరి:— అత్యద్భుతమైన నవల. నీతి, శృంగారము, శోకకళము, కథాచమత్కృతి, కాదంబరి దీనిలోనే మాడవలయు. ఇందలి ప్రతివాక్యమును రసోదయముచే చిత్తమును పవనశము చేయునని మీసేరే చాటుచున్నది. దీనివెల పోస్టేజీతో రు. 1-4-0

మునిగొండ. నాగలింగేశ్వరస్వామి.

తాడికొండలోను, గుంటూరు, డిప్రీట్.

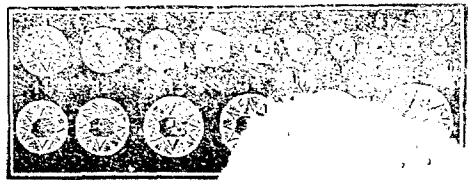
ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

షరావు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తెలి విలాసము:— "ఉమ్మడిమూర్తి"

ఇంగ్లండ్ కనువరచినట్టి ఇతర ప్రాంతాల్లో బర్మానైజులకు తగు మెచ్చలుల ఇటువంటి కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వస్తరా కిమలములున్ను దేశకాసులు అణకాసులున్ను బాగాపు నగలున్ను పైరాయ్యుగల నగలున్ను కావలసినవారు మా కాలభాగులను శిల్పించుకొని ధరించు. తేలుచుకొని మారు ఆర్జును పంపుచుని ప్రార్థించుచున్నాము.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన సర్వవిధ వైద్యసేవ ప్రాచీనతీచి. శోక చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరాధాన, మహమ్మద్, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సముత మీక్రింది విషయము లులో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల నైన్యబలము, వాకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దర్శకుల నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల నైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల వాకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసానుగ్రుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దేలుపు 40) పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలదు. పెన్సయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత న్యయముచేరి ముద్రింపబడినను.

ఆంధ్రపత్రిక సంచిక చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	,,	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	,,	1	0	0
ఇతరులకు	,,	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు పేరుగ ననూలు చేయవలెను.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిష్టదీనుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బుపుకొనుట యుచితము. అలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన పాతపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శైబిషి, మద్రాసు.

విద్యావ్యవస్థాపనము ప్రథమ పాఠశాలలో పాఠ్యపుస్తకముల పరిశీలన.

“ప్రాథమిక విద్యావ్యవస్థ”

ప్రాథమిక విద్యావ్యవస్థ అనేది మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది. ఇది మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది. ఇది మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

తలచినచోట ప్రతి పరిశీలనకును చదివినవారిసంఖ్య 148, రాజధానియందుచదివినవారి సంఖ్య 748. ఈసంఖ్యలను జూచుచున్నప్పుడు మన దేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

కనుక మనదేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

కనుక మనదేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

కనుక మనదేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

కనుక మనదేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

లాభమును. కనుక మనదేశమున గల అన్ని పాఠశాలలలోనున్నది.

క్రాంతి రిలేని అనుసరించి చేయబడినది. కామినీయా ఆయిత్. విశ్రాంతి తమ మెంటులకు సుందరముగా ఉంచుకొనవలెను. కామినీయా ఆయిత్. విశ్రాంతి తమ మెంటులకు సుందరముగా ఉంచుకొనవలెను.

ప్రారంభవిద్యయొక్క యావత్కాలము చక్కగా గ్రహించి, ప్రారంభవిద్యవ్యాప్తికొరకు ఎన్నియోరయత్నములు చేసి, ఇందియప్రభుత్వమువారు విద్యాశాఖకొరకు ఎక్కువసామ్యము ఖర్చు పెట్టుకొంటున్నారే, హిందూమతముకొరకు అభివృద్ధికొరకు పాటుబడుచు పిన్నవయస్కులనే క్రితములైన గోత్రములకు మరణమునకు మనమందరము దుఃఖించుచున్నాము. ఈమహా నీయుడు, ఈనర్మభావమును, ఈదేశభావము, కొన్ని సంవత్సరములు బ్రాహ్మమండలము హిందూదేశమందలి కొన్ని భాగములందైనను విద్యాభివృద్ధి అయినట్లొకటి కచ్చియుండును. మనమందరము హిందూవిద్యావ్యాప్తికొరకు పాటుబడుటకు కంకణ బద్ధులగుటయే వారికి కృతజ్ఞతకనవలయును—మహా విషయమున నెంత ప్రయత్నము చేయుదునో అంతవరకు వారి యాత్మను శాంతిగలుగును.

వ్యతంతములు

ఒక సవరణ:—4 వ తేదీ పత్రికలో గుంటూరు వార్తలు అనుశీలక క్రొత్త ప్రయోగమునకు గుంటూరు జిల్లా సంఘమునకు సంబంధించిన విషయము ఒక పురవాసిచే వ్రాయబడినది.

శ్రీ గుంటూరు అన్నదాన సమాజము:—ఈసమాజమువారివలన గడచిన మే నెలలో 9 మామూలు సంతకములు జరుపబడినవి. 499 మంది బీదలకు భోజనమొసంగబడినది. ఇది కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నాడు.

కోర్కె ప్రజలు:—ముఖ్యముగా తెలంగాణుల తేల్ పేయ్యల అసోసియేషనువారివలన సమాజేశ్వరులచేయబడి కడచిన 4 వ తేదీ రాత్రి మేయోహోలలో సాధ్యమైన సభయొకటి జరిగినది. శ్రీమద్రజులు విచ్చల విడిచితిరుగు గూడదనియు, వారినికాపురలలో నుంచకలెననియు తీర్మానించుటయే యీసభ యొక్క యుద్దేశము.

జ్యోతిషర్ దీపావర్తమెంటు ఉద్ఘోషము:—డి. వెంకటరావు పంతులుగారు బల్లారి డిస్ట్రిక్టు సెషన్సు జడ్జిగా పనిచేయుటకు నియోగింపబడినారు. చిత్రాపూర్ జడ్జి కే. కృష్ణమాచార్యగారు మచిలీపట్నం సబ్-మేజిస్ట్రేటును, మచిలీపట్నం సబ్ జడ్జి టి. ఎస్. లెవుగారు చిత్రాపూర్ జడ్జి అసైన్మెంటు సెషన్సు జడ్జిగారు, బదలాయింపబడినారు. సబ్జడ్జి ఇ. జే. ఎస్. కెట్టెగారు నీకందరాబాదు సీనియర్ జడ్జిగా నియోగింపబడు నిమిత్తమువారి యుద్ఘాటము ఈనెల 15 వ తేదీనండి గా. వైదరాబాదు రెసిడెంటుగారి యధీనము చేరుబడును.

భామాభిలాషిణీ సంఘ పుస్తక భాండాగారము, దుర్గిరాల:—మాపుస్తకభాండాగారము దయచేయుచు పరమేశ్వరుని కృపచేతను, దేశభావములగు సోదరుల సహాయ ప్రోత్సాహములచేతను దిండివాభివృద్ధి గాంచుచు, సుమారు 700 అండ్రాంగ్లములలో విరాజిల్లుచున్నదని తెలియజేయుట కంతయు సంతోషిల్లుచున్నాను అని ఒక సాంఘికము వ్రాయుచున్నాడు.

శ్రీ ఆదిత్యరాచార్య జయంత్యుత్సవము:—మాగామిమందు పులి సంగర వైశాఖ శుక్ల 8 తేదీన ఆనాన సండితులగు బి. శ్రీ. కే. చింతలపల్లిభాస్కర శాస్త్రిలవారిచే శంకరాచార్య జయంత్యుత్సవము చేయుట ఆచారమై యుండినది. వారికన్నముక్తికీర్తిశేషులు నందున నీగామిపు సభవారు శ్రీ శ్రీ రాజాబహద్దరవారి యజ్ఞచే మామూలు పుకారము జయంత్యుత్సవ దేవోత్సవాదుల నడిపిరి. అది జటాసౌరు సంస్థాపకులైన పురోహితుడుగారగు సి. రామచంద్రయ్యగారు వాయిదా వచ్చినారు.

విద్యాదానము:—నిలకొండపంతులుగారి కొమారుడు వెంకటరెడ్డిగారు తమకొమార్తె వివాహసమయమున వైశ్యభాజన విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తం రు 20/-లు విరాళమొసగిరి. వీరు కనుకనున్న చిన్నవారైనను కొన్ని పరిశోధకర యధిగలవారు. ప్రజలను నీతివంతులగు నొనర్చుటకు తమ కర్తవ్యమందు రెండువర్గాలకు చెప్పించుచున్నారు. ఈవిధికి ఈగ్రామమున సహాయ మొనర్చిన యెదిటివారు వీరే. మాయోలుగారు వైశ్యులు ముందు వారి వారి యెద్ల జరుగు శుభ కార్యములకు పోయ్య సహాయమునచ్చెదరని వస్తుచున్నాను. అది గ్రామిణిరామమూర్తిగారు వాయిదా వచ్చినారు.

సింగం నాదరంగారములు:—సింగం నాదరంగారములు యల్లవలనన వేలకొలది మహమ్మదీయులు కొలంబో నుండి రయిలుబండ్లుగాద వెల్లిపొవుచున్నారు. ఇదివాంతు వొరక నందన రయిలుబండ్లు బండ్లుకొరకు నడుచుట కను.

నూనె యెరుగు ప్రవీణులు పరంజి గారు గోఖలేగారి చేతచదివ్రను వ్రాయుట:—శెర్లపంతులవారికి ప్రవీణులు గానున్న మానీయులగు పరంజిగారు గోఖలేగారి చేతచదివ్రను నొకగ్రంథముగా వ్రాయుచున్నారనియు, గ్రంథము 100 పేజీలలో పూర్తి యగునని తెలియుచున్నది.

సర్. సి. శంకర నాయుడుగారి పానమున జడ్జి నియామకము:—సర్ శంకరనాయుడుగారు ర మాసములు సెలవువున్నకొనినందున ఆ ర మాసములకు తెలంగాణ్ రీగా హైకోర్టుజడ్జిగా పనిచేయుటలనైన దని హైకోర్టులో హైకోర్టుజడ్జిగా గానున్న సర్. శంకర నాయుడుగారు విద్యా శాఖ సభ్యుడయినందున నీ విద్యాశాఖ విధులుగా మారవలయుచున్నది. కే. శ్రీనివాసయ్యగార్లగారిని కోర్కెని తెలియుచున్నది.

నిమ్మబాత్తుడరణ:—శ్రీ బాబోదయ సమాజము వారు ఈనెల 8 తేదీ క్రితములైన భర్తృకరం రామకృష్ణమాచార్యులవారిచే నడియింపబడిన “చిత్రాభిలాష” నాటకమును శ్రీయుత లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారి పునఃమంజరమున ప్రదర్శించి అందువచ్చినధనమున కెల్లూరు ఏకాది రాత్రిపాఠశాల సహాయధర్మము విరాళమునకి వారి యాచార్యులను కలవించిరి. నై సమాజము వారికి మే మెంతయు కృతజ్ఞులము. ఈపాఠశాలాభిమానులు నాటిరాత్రి నలుగురు మాత్రమే వచ్చి యుండిరి దీనినిబట్టిమాడ నీయునిలో నేవిషయమునగాని ప్రోత్సాహము లేనట్లు తోచుచున్నది. అని ఒక నిమ్మబాత్తుడరణాభిలాషి నెల్లూరునుండి వ్రాయుచున్నాడు.

మ్యూజికల్ ఆకాడమి:—గోదావరిజిల్లా కాకినాడతాలూకా ఆంధ్రంగ్రామములో బ్రహ్మశ్రీ దత్తాత్రేయగారి వద్ద శర్మగారు నిలిపిన మ్యూజికల్ ఆకాడమికి ప్రథమసమావేశము జరిపింపవలెనని వారు ప్రకటించుచున్నట్లు మేము వినుచున్నాము. ఆంధ్రదేశమున ముఖ్యముగా కర్నాటక పంగీతము విషయమున సమావేశము లాధికారి కాకపోదు. శర్మగారికి కర్నాటకపంగీత విషయములయందే కాక హిందూస్తానీ సంగీత మందును ఆంధ్రగొవయందును అభినవభావ వాద్యాదికము నందును అభివృద్ధిచేయుటకు కనుక అన్నివిషయములను చర్చనీయములు కాగలవని తలచుచున్నాము. అయిన నీ సమితిలో చక్కనియాంశములేనో పరిషత్తువారు తెలుపగలరుచున్నాము తప్పకయట్లు సమావేశము జరుపదముగా జరుగవలదని దేశమును ప్రార్థించుచున్నాను.

వరకట్నము 6 వేలరూపాయ లొసగుట:—కోవూరు తాలూకా తురిమెట్ల గ్రామనివాసియు కల్లపరెడ్డి సిచ్చిరెడ్డి కొమారునికి కోవూరు గ్రామనివాసియు సన్నపరెడ్డి సుబ్బారావురెడ్డిగారి సహోదరి “6” కే. సూర్యముల వరకట్నముతోడ సమ్మించి 2-6-915 తేదీ కోవూరులో వధువునుచేయున పాణిగ్రహణ మహోత్సవము జరిపిరి. ఆ వివాహమునకు సంఘసంస్కరణాభిలాషులు గూడ విచ్చేసిరి సంఘ సంస్కరణ మహోత్సవ ముత్రించిన విధానిధానిగా చేసినను ఈవరకట్నములనెడి వెనకభావము కదలక నిండ నేదించుచున్నది. అని యొక “సంఘ సంస్కరణాభిలాషి” వ్రాయుచున్నాడు.

చేతులు లేనివారికి పని నేర్పుటకు చేతులు లేని యువాధ్యాయుని నియమించుట, తెల్లిన సంగతులు అనునవి గలవు. ఇతనికి 2 చేతులును పుట్టుకతోనేలేవు. ఇతడు గొప్పసంగీతవిద్వాంసుడు. జ్యోతిగ్రామములం దసూనుడు. ఇతని పాటలచేత యనిన నెచ్చుటను ఎవరులేమంద ప్రజలు నిండ పోవుదురు. ఇతడేమి మహాసభలలో కాళ్లతోనే నేరగలుగచేసి గొనట వ్రాయుట వీటనాయుండు మున్నగు ఉపాధ్యాయులగు కార్యములను సుమిత్ర చేయును ఇతనిల యెదురు చేతులుపోయిన మొదల కంటల కాళ్లతో పనిచేయుచు చేసి కొని బీదవాధాంము పీసికొన గలుగునట్లు. నేర్పుట లొక గోత్రాలనేర్పించి అలాగకాల కితిని సహాధ్యాయునిగా ని. కనుంచిరి.

సి ధు ర యు త్వే నాది స్వ దేశాభిమానము. రం సింధుగాధానియందు నాదు-వెన్నరకు-రయిత్వవారికి రంసి-కావలినదన్ని, రంసియు సరపగాచేయుటకు కర్నాటకరంసి-తొడరుల బాపుచున్నారు. రయిత్వవారికి నిండి మాలో తేలు బడిగంబులే కావలయునట. అండ్ల తేలకేళు రంసియు తేలున సరపగాచేదనియు నట్టి గంబులను తాము పీసికొనునయ్యె న్నుముగా. నామయ, తొడరుల బాపుచున తాము పరాచేయవలసి రంసియు ఇండియాలో నేభాగసాహిత్యం రగుచున్న నో వివరముగ తప్పక వ్రాయవలయునని నిశ్చయపుర ఈ రయిత్వవారికి స్వదేశస్థుల బెంపందియటయచ్చినది. యభిమానమున కృత్యంబుచున్నది. ఇది మిక్కిలి జ్ఞానము ఇట్లు ఇండియాలోని ప్రతి రయిత్వకంపెనీవారును స్వదేశ వస్తువులనే నభిమాన ముంచినయెడల ఇండియాదేశపు కృతులకు నెంతో హెచ్చుకొనెను.

ఇంతే గాక యిందు కృత్యాభిమానమునాకాకంపెనీలకు కలదు. నేళమునందు సగట సామగ్రి మెండుగా తయార కాబడి ఒకభాగమునుండి మరియొకభాగమునకు రవానాచుటకు కృత్యాభిమానము కదా! (మ్యూ యిండియా)

వ్యూహాని సంగ్రహిత పాఠశాల:—గడచిన 3-వ తేదీ నీ కళాశాలయొక్క గర్భంభృత్సవము నిర్వహించ బడెను. గా. దివాన్ బహదూర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారి గ్రాస వాధిరత్వము నహించిరి. తెల్లవారిపూట విద్యార్థులు శకురా తలా నాటకమున ప్రదర్శించుటతో మత్సర మునకమింపబడెను. మధ్యాహ్నము సామ్యులకందన జరగెను అగ్రాసవాధిపుని ప్రసంగములన నీక్రిందివిషయములు తెలియవచ్చుచున్నవి:—ప్రధానోపాధ్యాయులు పి. ఎల్. నీలకంఠశర్మ గారి స్వాస్థ్యములకును 20 సం॥ కార్యదీక్షలకును ఈ పాఠశాల యంత మున్నతస్థితికి వచ్చినది. ఇందభీనన పద్మ తులసింద సంస్కృతము నేర్పబడును. కడచిన మార్చి 10-వ తేదీనాటికి 10-గి మంది విద్యార్థులు గలరు. వారిలో 10-గి మంది బ్రాహ్మణులు; 10-గి మంది అంబళవారు; 20-గి మంది వాడుకులు; 32-మంది పిల్లలు; 8-మంది క్రైస్తవులు; 8-మంది మహమ్మదీయులును తదితరులగు గలరు. నిమ్మబాతులవారు నైత మింగు చేర్చుకొన బడదురు. ప్రతిఫలములేకుండ విద్యాప్రదానము భర్తృముగా గానింపబడను. ఎ.ఎ. ఎ.ఎ. బామరెగారు కళాశాలవ్యవస్థాపకులలో నొకరు. అగ్రాసవాధిపుని ప్రసంగమైన వెనుక కళాశాలాభిమారియు సహాయకులైన వరుసతోలి తంపురామగారి మరణమునుగూర్చి చింతించుచు, కళాశాలా వ్యవస్థాసంఘ సభ్యులు సర్. సి. శంకర నాయుడుగారు హిందూదేశ ప్రభుత్వమున విద్యాశాఖాసంఘ్రిగా నియోగింపబడినందులకు సంతోషించుచు, రెండుతీర్మానము లామోదించబడినది. కృతార్థులైన విద్యార్థులకు బహుమానముల పంచిపెట్టబడెను. ఇది మొదలైనవక కళాశాలా మలవారు దక్షిణకనరాజ్యాలలోని సంస్కృతపాఠశాలల యుపాధ్యాయులకు వ్యవస్థాపకులను సమావేశమై కాన్ఫరెన్స్ గానించిరి. మనల గా. దివాన్ బహదూర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారి గ్రాస వాధిరత్వము నహించిరి “సంస్కృత విద్యావ్యాప్తిపరమి యేమి? ఉపాధ్యాయసహకారము చాలదు; అంగ్రహోధ్యులకు సంసాహాయ్యము కావలయును.”—ఈ మొదలైన తీర్మానము లనేకముల తీర్మానం ప బడెను. ప్రభుత్వము వారు సంస్కృత పాఠశాలల యిం నెప్పిచ్చు (భర్తృ నేక్షకుని) ఆర్. కృష్ణమాచార్యగారి ప్రాధినియలో ఎక్కువేమనో సర్దుమోడిక రాష్ట్రము విద్యాశాఖాధ్యయనము) హెచ్చించుచును కృత్తికా త్రావ్యముగ సంతసించుచు, ఆయనను ఇ. నీరులో ఎక్కువేమనో సర్దుమనకు (సామ్రాజ్యము విద్యాధికార శాఖలకు) హెచ్చించు నెడల సంస్కృతవిద్యాభివృద్ధి కల్గునయగుటయునుండిని కాన్ఫరెన్సువారు తీర్మానించిరి. శ్రీలకు సంస్కృత విద్య నేర్చుటకు నేలల వారి నాతియబిడ్డనయను భంయువరని కూడ తీర్మానింపబడినది. ఆయిత్వర వైద్యశాస్త్రము ఖగోళ సిద్ధాంత శాస్త్రము సంస్కృత పాఠశాలలలో నేర్పబడవలెనని ప్రత్యేకము వానింపబడినది. అంతట అగ్రాసవాధిరత్వము లేచియుట్లుచుచుంటింది—తీర్మానముల విషయమును ని్యించుటకు సమర్థుడగుగాను. మరయొకప్పుడు మనము మనవిచ్చినకు విచారించెదను ఇట్టిసభకు విశేషముగ జరుగవలెను. విషయములు సంప్రదాముగ విత్తిగ్రంథం బడవలెను. ఉద్దేశమునకును గురిగింపబడు నెడల ప్రభుత్వమునాకే దేని చేయుటకు నిలుకలుగునది. కడచిన శ్రీ గా. దివాన్ గారి భివంధించెడి. మితిమంకితవార విషయము నావలెనను పాఠశాలలో సభ సమాప్తమయ్యెను.

దొంగలు

శ్రీలక్ష్మీవేణకమిత్రాదీగానూ దాననయాజు
గ్రంథాలయార్థములకు.

ప్రస్తుతము కావచ్చును తిరుపతివాసుడ నగుటచే
నాగరమునై నానగల గాధాభిమానమే నన్నీ వ్యాస
పురికొల్పినది. దీనినూ దానసామాజికతల కోపము
భాండాగారమునకుభంగముగలిగిన నన్నూరని
భాండాగారము వారికేమి యధిరాధ మొచ్చినదో
తెన్నాండాగార మండగాని ప్రవృత్తిరాగోరు తిరుపతిపుర
వాసులువారికోపమునకెట్లు గురియైపోయిరూప్యాముగనన్నది.
భాండాగారము బాల్కనీదశకుండున్నదను మీవాక్యమే, భాం
డాగార కన్యక జన్మించి, ర వత్సరములయ్యగ నిప్పుడిప్పుడే
కన్నులు తెరిచుచున్నదనుట నావ్యాసమును పోషించుచుండ
అవిచారితమెట్లగును? దీనినూ దాన సామాజికతలా! సోదర
తుల్యుడనగు నాచే కింక వహించవచ్చు. వికమత్యప్రవాహము
తెల్లెడల ప్రవహించజేయుదు. పుస్తకభాండాగార ప్రయోజన
మూహించువు భూమును వెదజల్లును. మీ ప్రయత్నము సౌజన్య
సమాదరణీయ మగుగాక మేముగూడగాక.

తెగంగాధరాచార్యులు.

(ఈవిషయమున నిక నుత్తరములు ప్రకటింపబడజాలవు. - సం)

II

గోడ్డుదరిబొమ్మజెముడు కట్టవలును-
వానియిబ్బందులును

అయ్యో
మారాజుపేండ్లదరము ఇనీసుపేటకు దక్షిణముగా
నన్ను భవశీర్షరంజెట్లే హయగోడ్డుదరముననున్న
పూర్వంశీర్షపు పాలములుగా నుండేదూములు. భవశీర్షరం
జెటకు యే పాతికభాగము కాపురపు ఇండ్లులేవుగాని తక్కిన
ముప్పాతికపు భాగం సరివెల్లవారిపేట అని హామ్యెట్టుకొంటు
అని ఆలోచింపబోయిన యెయ్యదిల్లింగులుఅయిన నేమి హయ
గోడ్డుకు ఇరుప్రక్కలను కాపురపు టిండ్లు లేదనిపేటలని పిల్వ
బడుచు, యెయ్యె ప్రారంభమునందము సంతకంతుక బట్టిక
పదమట్టివైపున అఖండ గోతిమి ప్రవహించుచుండుటచే
ఈదిశను మాత్రము మిగిలగా తక్కిన నన్నిదిశలను
యేమాత్రము కాలిభూమియన్నను ఆభూమి యిక్కడివిక్రయ
మగుచు పేటలపేర్లతో అభివృద్ధిచొందుచున్నది. కాని శీర్షపు
పాలములుగా నన్ను పుట్టిమంచి నేటివరకు నిలచిపోన్న బొమ్మ
చెయ్యుకుట్టలమూత్రము దక్షిణదిశయందు లేవు. వైదివిరిం
చిన సరివెల్లవారిపేటనుండి రెండుపూర్వదిశలకు. పూర్వదిశ
వద్దనుంచి 10 గజములదూరం వెళ్లేవరకు హాగోడ్డునండి 20
గజములదూరపు రిగజముల వెళ్లెనుగల బొమ్మచెయ్యుకు కట్టక
యను మరికొంతదూరము వెళ్లేవరకు కన్నుమృపేరంటూలు
గుడి సమీపమున 10 గజములదూరపును నాళించారి మంచి
త్రికపు చలివేలద్రయన్న భూమిలో గోడ్డువారక్కడక్క
డను త్వలవారిభూమిలోను గోడ్డుపాడుగునను గోడ్డుకు
పశ్చిమభాగమును మునిసిపల్ సరిహద్దుగోపల బొమ్మచెయ్యుకు
వెళ్లియున్నది. ఈ ప్రకారముండుటవలన విషసర్పములుం
డుట కనకాకము కలుగుటయేగాక రాత్రింబగళ్లు యిటు
నుంచి భవశీర్ష గమనకును భవశీర్ష ర
నుండి రాజుమండ్రకిరవచ్చు ప్రయాణికులకేమి సరివెల్లవారి
పేటకు ఆలసముపములోనుండు రాజుపేండ్లదరం యెయ్య
తెల్లెడలనుండ వెళ్లే వాటసాకులకేమి నేమనుండి బట్టికవచ్చు
మార్గములకేమి అపాయము సాధించుటకు. కారణమవుచు
న్నది. ఇంతేగాక హాగోడ్డు అందరికాముగా గాఢించు
చున్నది. కావున భూస్వాములకు మునిసిపల్ ఆఫ్ఫీసరకారం
గోటిసున్న చేయించి బొమ్మజెముడు కట్టవలను తీసివేయించే
యెర్పాటుచేయించి ప్రజలకపాయమును గలుగకుండుటలు
తగిన బాగా తీర్పుచుకొనవలయునని వైరమానుగారిని గోరు
చున్నాము.

రాజమండ్రి పాలెపు బంగారాజు

III

మనగూర్తు ముగ్ధునిపాలిటి.
ఇండ్లపన్నులను హెచ్చించుట.

అయ్యో
ఈనగర పెటిల్ మెంటువల్ల కాలక్రమేణ భూమిగిడ్డు
లను హెచ్చించుచున్నారనియు అదిజనులకు చాల కష్టముగా

నన్నుదనియు పర్కమెంటు పెటిల్ మెంటుండ వలయుననియు
మనరాష్ట్రీయ శబ్దలయందేమి, కాంగ్రెసనందేమి ఏటేట
నట్టోషించుచున్నాము. ఇప్పుడు స్థానిక స్వపరిపాలనయందు
గూడ కొంతకాలమున కొకపర్యాయము ఇంటి పన్నులను
హెచ్చించుటకు కార్యములు జరుపుట సహజమైయున్నది.
మా గుంటూరునందుగూడ పన్నులను హెచ్చింపవలయునని
కొందరిని నియోగించియున్నాము. ఇంటిపన్నులను నిర్ధారణ
చేయుటలోఫలముయొక్క పరిమితి ఇండ్లకట్టడములబట్టియు,
ఆయా స్థలముల ప్రాముఖ్యమును బట్టియు విచారిం
చి పన్నును నిర్దేశించుట, ఆచారముగా నున్నది. మా మునిసి
పాలిటియందు సహితము పూర్వము నాయుడుగాను చెరు
మనుగానుండు కాలములో ఈలాజరిగియుండెనని నానమ్మ
కము. అయిన, ఇప్పుడు చేసిన నిర్ధారణలో మాపురపాతికపుర్వ
సంఘమువారు నూతనాచార మనుష్ఠించియున్నారు. ప్రక్క
నుండు ఇండ్లయొక్క అద్దెలనుబట్టియు, ఒక్కొక్కపేటలో
ఇండ్లకు అద్దెరావచ్చునని మనములో ఆలోచించుకొని దానికి
కొన్ని రెట్లు గుణించి ఆ మొత్తములో నూటికి పదివొప్పననో
12 వొప్పనో పన్ను విధించినట్లు కనుబడుచున్నది. ఇదివరకు
కంటే మూడురెట్లు పన్ను లధికమైనవి. జనులు అల్లాడు
చున్నారు. రివిన్యూ పెటిల్ మెంటులో సహితము ప్రతి
భూమియొక్క సారమును కాశ్త్రీయముగా పరీక్షించేసి అందు
వైన నూటికి కొంతవరకు పన్నును హెచ్చుచేయు చుండగా
మాయొద్దపన్నులయందు ఆలాటికలాచనలను తేవందుకుగాను
చాల చింతగా నున్నది. ప్రతిరెట్లకు ఇంకొద్దె రావచ్చునను
నాలోచనమీద ఇంటిపన్నులను ఎక్కించినయెడల చీకటలను
అద్దెకియ్యని ఇతరజనులయొక్కయు దురవస్థచెప్పు నలవి గాను
గద! ఈ విషయమై కొందరిద్దఱతో ప్రోసీంపగా వారికి
ఈ పురమందు స్వంతఇండ్లు లేమిండేసి అద్దెలమీద పన్నుల
గట్టుటయే ముందరిన నడివిరి. వీరికి స్వంతగృహము అండిన
యెడల నీవిధముగా వాక్కియ్యరని నేను తలచెదను. అదియు
నుంగాక తొడికి పెండ్లిఅవునని సంతోషమేగాని సంతతిల్లి
వచ్చెనని ఎవగడను సామిత కనుబాటుగా నీరు ఇంటిఅద్దె
లనుబట్టియే పన్నులగట్టెదనన తమకు నష్టములేదని ఇప్పుడు
తలచినను తర్వాత అద్దెల ఎక్కువగుననుట మరచిపోయి
యందురు గాబోయి. కాబట్టి అద్దెలకుండువారికి సహితము
వైరపెట్టినరీతిని పన్నులగట్టుట నష్టముగనుక తన్నివారణార్థ
మై పోచేయుట వారికి గర్హము.

పన్నులను క్రమముగా హెచ్చించియెవల జనులు లో
లోప కృపించియుండురు గాని ఒక్కపర్యాయము మాడు
రెట్లు అధికముగా హెచ్చించినయెడల గవర్న మెంటువారు
దయతో మనకు ప్రసాదించిన యీ చిన్న హక్కునకు గూడ
అతరాములు గురుచున్నదని నాకు చాల శోచనీయును
గా నున్నది. ఈ రోజున ఒక రూపాయ పన్నునిచ్చు వానిని
రేజిటి రోజున రి రూపాయల పన్ను నిచ్చుచున్న ఎంతవంత
జెందుకో చదువరలే గ్రహించగలరు. అదియునుంగాక పన్ను
లకు తోడు జనులకు ఆచారము ఎక్కువగుటలేదు. నా వా
టికితగ్గినావుచున్నది. దానివైపు మనవారు గమనించక యీ
విధముగా పన్నులను హెచ్చించినయెడల జనుల ముక్తాంకు
కారణ భూతులవుచున్నారు. కాన సదరు పద్ధతులను
మాని ఇదివరకు చేయుచున్న పద్ధతులనే అవలంబించగలందు
లకు మనము మనముగిరిపాలిటివారిని కోరవలసి ఉన్నది. జిల్లా
సంఘము మూలమునను, ఇతర బహిరంగ సభల మూలమునను
ఈ పద్ధతి యొక్క యొక్కట్టులను ముగిసిపాలిటి వారిని
సదరు మార్గములైన గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసి
యీ ఆప్రదన నివారించుకొనుటకు మనకు విధియే ఉన్నది. చీద
లును భాగ్యవంతులును ఏక గ్రీకుగా ఈ ఆప్రదన దొరికిన
జేడుచున్నాను.

పురవాసి

తెగంగాధరాచార్యులు

మొన్నను తెగంగాధరాచార్య ప్రచండముగా రేగినకుపాను
అంత తలచని తలపుగా రాలేదు. శిరోస్థానితి విమర్శకులు
నాలుగైరు దినములనుండి బంగారాభూతములను, అతవియా
సముద్రములను, విర్మలముగా లేదని, దట్టముగా వర్ష
ము కురిచుచున్నదనిగా వానియేయున్నారు అయినను ఈ
సమాచారము సామాన్యులకు తెలుల దెలియగలదు. తుపాను
వాడు సాయంకాలమున రిక్తి ఘంటలను నాకపమంతయు దట్ట
మయి మబ్బులచే నావరింపబడియె. ఇక నొక యరగంట తీర
కనున్న అత్యుగ్రదగు వర్షమునముక, కండు మిగుమిట్లు
కమ్మింట్లు సెరువులున, తీరములకు నరుములును, ఒక గంట
వరకు పట్టమునంతయు కణకంకెన. అన్నిటి కలెటే భయం
కరమైనది ప్రచండవాతము. దీనివడిలోను నున్నులకు మనస్సులే

వృత్తాంత లేఖలు

తెనాలి వార్తలు

కాలమానము (స్వకీయ విశేషకునివద్దనుండి)
తెనాలి జిల్లా:—మా పట్నమున రోహిణి కౌరే ప్రా
రంభమునుంచి యెండలు అతి విశేషముగా నున్నవి. రాత్రుల
యందు చోయల భయము ప్రారంభమైనది.

జమాబందీ

మా జిప్సీ కత్తెరుగారు రేపల్లె తాలూకా జమాబందీ
చేయుటకుగాను దయచేసియున్నారు.

పాతకాలలు

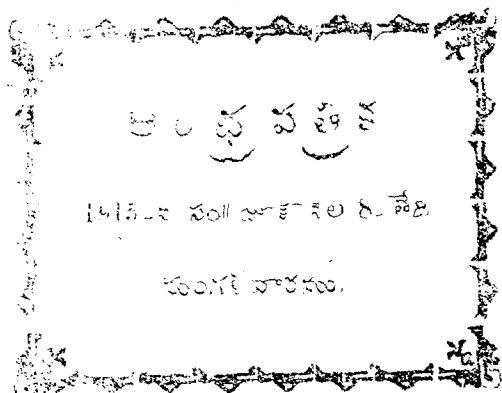
మా పట్నంలో 81 పాతకాలలు గలవు. అందు ఒక
హైస్కూలు కలదు. ఈ సంవత్సరము రిక్తి విద్యార్థులను
స్కూలు ఫయిల్ పరీక్షకుపంపిరి. అందు 4గురు పూర్వముగా
కృతార్థులైరి. రెండు బాలికా పాతకాలలు గలవు, అంకొకటి
గవర్న మెంటు పాతకాల. మరొకటి మిషను బాలికా పాత
కాల. ఈరెంటియందును 280 మంది బాలికలు గలరు. గవర్న
మెంటు బాలికాపాతకాలయం దాగ్గు రుపాధ్యాయులుకలరు.
ఈ సంవత్సరము ఈపాత కాల రెండవ యుపాధ్యాయుని
సయిదాపేట కిండరు గార్డెన (టయిరింగుకు పంపిరి. వీరు చాల
వమోగ్యుద్ధులు. వీరికి 80 సంవత్సరములు ఈ పాతకాలయందే
సర్వముగలదు. త్వరలో పరి చాలియిచుకోవలసిన యూహతో
నుండు నిట్టి యుపాధ్యాయుని టయిరింగుకు పంపినందుల్ల
లాభమేమో శ్రీ ఇన్ స్పెక్టరన్ దొరసాని గారును ఆలోచిం
చక పోయినందుకు మా పట్న వాసులందరికి ఆశ్చర్యముగా
నున్నది. బ్రహ్మశ్రీ పిల్లలట్ల ఆంజనేయశాస్త్రి గారితే స్థాపిత
బడిన సంస్కృత కాలేజీయను మా పట్న ముందుగలదు. ఈ
కాలేజీ మా పట్న పునర్వక్షణచేయు సాహాయ్యమింతనిచెప్ప
నలవిగాను. మ్యూనిసిపలు పాతకాలలు 6 గలవు. ఇవిగాక
మిగత వీధి పాతకాలలో పొట్టిపంతు లను పేర్కల
భట్టిలోలు కుటుంబరావుగారి పాతకాలయందు 120 బాలుకు
కలరు. ప్రతిసంవత్సరము రు 100 లు గ్రాంటు పుచ్చుకొను
చున్నారు. ఈ పాతకాల వీరి స్వగృహముండేయున్నది. వీరి
గృహమున 40 మంది బాలికెన సరిగా కూర్చుకొనటకు తగిన
పీలులేదు అట్టిసలయందు 120 బాలుకు గల పాతకాలను
ఎట్టుంచికో విద్యార్థి కాదులు యోచించి బాలికకష్టములను
తొలగించుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

పట్టణపాలక సంఘము

మా పట్న మ్యూనిసిపాలిటీ సంవత్సరాంతపు పరిపాలనా
రిపోర్టు గవర్న మెంటుకు పంపుటకుగాను సోమవారము నా
డుదయము మీటింగు జరిగినది అందు వైర్ మాను వైస్ చైరు
మానుగార్లు తప్ప మరి యేకవునిలరును రాలెరి. మీటింగు
జరిపవలసి వచ్చుననే యూహతో ఛెరుమానుగారు మచివల్లి
లను పంపించి కవున్సియలను పిలిపించగా నిర్దేశ ముగ్ధుగో
చాల కష్టముమీద వచ్చివండున మీటింగు రి గంటలకు జరగ
వలసింది 10.30 వరకు జరిగినది. వీటికి కాలములో కొన్ని
సందులలో దీపములు వెలిగించుటయేలేదు. ఇందున, గిరించి
అధికార్లు శ్రద్ధవహించ వలసియున్నది.

యెగిరిపోయివాడనిన నమ్ముదురుగాక. "కన్నయ్య" యను
హిందూ శ్రీ, 40 యేండ్ల వయసుగలది, తన హాకిలిలో నడి
కను పరుకొనుచుండగా రివున్సియలయగు గారి హాతుకు నాగ
లేక, దానిలో గొట్టుకొనిపోయి తూము కాలకలబడెను.
అచ్చట నీటివడికి సంతకంపై తాళలేకపోయి, ఆ రాళ్లలోను
గుట్టలోను దొర్లుచు గాయములగుచుండ, పెద్ద తూము
వరకు బోయెను. అంత స్పృశకము లేలియని
స్థితిలోనుండు నామెనువచ్చుటనుండితీసి, తేలికవస్త్ర ఆవృత్తికి
తీసికొనిపోయి, ఆమెదెబ్బలకు నుపశమనము చేసే ప్రయత్నిం
చిరి. ఈపంకతి యిటులండ, ప్రతివొడ్డిలోను, ప్రతివాకిలి
లోను చెట్లు ఉన్నచోటులంతటను, ఆ చెట్లన్నియు వేళ్లతో
గూడ పడిపోయింది. గడ్డపాగలు కొట్టుకొనిపోవుచుండ,
దూనిపంజులవిషయమై చెప్పవక్కరలేదు. పువ్వులమొక్కలు,
వానికుండును ముక్కలుముక్కలై పోయెను. రహదారిల
మీద పచ్చిమామిడికాయలు కుప్పలుకుప్పలుగా పడియుండె
గామ్యే అందుకంపెనీవారి మాపువై రెండు పోరలమెండు
గలకప్పు ఎగిరిపోయెను. 26 తెల్లుకావశ్రీ వైస్యమువారి
నికేతనమున వైకప్పు అంతయు పూర్తిగా నెగిరిపోయెను. సా
పము! నీలసాంద్ర పేటలోనన్న కూలివాండ్ర గడినెలన్నియు
కుక్కకుక్కగా కొట్టుకొనిపోయెను. తలదాచుకొనుటకు
రిరవులేక, యారాత్రి యారపారాలోపు నీలసారాలోను
గడవలసినవచ్చె శాస్త్రపురవసు మందీరములో నొకయంత్రము
పడిపోవుటవల్ల, మిక్కిలివస్త్రము ౫ లిగిను. చివరకు 'ఉలుసాను'
చె పుగో నెన్నెన్ని మో గురుకుంబములును నాకలములును
గుంపులంపులుగా లేలుచు కన్నవట్టెను.

తిరుపతి శ్రీ మహాంతు ప్రకూక దాసు శివారావు
విచారణకర్త
6-6-15 తిరుపతి, తిరుమల దేవస్థానములు

మన జమీందారుల వృత్తులు

కోల్పోయిన వాళ్ళకు సహాయించిన 1823వ సం॥ మొక్క అనగా 1914వ సం॥ వత్సరము మొక్క పోల్చు ప్రకటితమయినది. ఆసం॥ వత్సర ప్రారంభమున నీకోల్పోయిన వాళ్ళకాముననుండి జమీందారులు 20 శాతం అడ్డమునుండి తప్పినవి మూడు అధికారము క్రిందికి వచ్చినవి కేసులు. ఈవిధముగా సరియంతమగునట్టికి 19 జమీందారులు కోల్పోవాల్సివచ్చినారు. సరియేతుకు వయోవంతజనమునకు సాఫీతముగర్పించిన జమీందారులలో గొంజుమండలములోని బారదా, జమీందారి రెయింటి. ఇది వదిలించుకొనుట యెదుమానములు కోల్పోవాల్సివచ్చినారు.

ఈ కాలమున జమీన్దారులకు రూ 48,801లనుండి రూ 88,915కు పెక్కిరిది. కలహము 15,600లనుండి, రూ 2,500లయింది. రావలసినదలము, 10,485ల కంటెనది. ఇయ్యకలసినదలము రూ 83,864లు ఇచ్చివేయబడినవి. నిటికలది, కట్టవలసినదలమును వారికి రూ 67245ల పెద్దపరిచిది. సర్వముగా రూ 22,311లు పెరిగినవి.

వైయంకలనుబట్టి కొంతవరకు కోల్పోవారి యాజమాన్యమువలన కలుగు నాధికఫలములకము కాగలవు. వరుసబడి విశేషమెక్కువయైనది గాని నిలువదలముపొందెనను గాని సరియేమిండుటకు ఎక్కువ నిలువకున్నను ఉన్న అప్పు ఎనుబడి మూడుపేలు కేసులు యొక గొప్పఫలముగా పరిగణించదగియున్నది. కోల్పోవారి యధికారముననుండి యన్ని జమీందారులమీదను 19.86లక్షలు నమూనాకావలసి యుండును. ఈ మొత్తమున 16.75 లక్షలు మాత్రము నమూనైనది అనగా మొత్తము దిూడ నూటికి 84వంతున నమూనైనది. పాడైన భూమిగూడ కాదగిన భూమిగో నూటికేనుబడి వంతులే నమూనా విషయమున కొన్ని జమీందారులకడ విచారించినచో నికను నాశ్వర్యము కలుగును మిగ్గాపురములో నూటికి 17.6వంతునను ఉరక్కాడ అరుదానిలో నూటికి 37 వంతునను. ముకున్నూరున, నమ్మడలో నమ్మకో, నూటికి 75.4వంతునను నమూనాకాలేదు. ఈ విషయజమీను 1913 వ సం॥ వరకు వే కోల్పోవారికి వచ్చినదట. ఎక్కినను నమూనా వచ్చగా జరుగలేదు 1913-14 సం॥ వత్సరార భమునకు జమీనులపై శాకీయుడిన మొత్తమున నూక సర్వభాగముకలె వెక్కువ నమూనాకాలేదు. ఆయాకలెక్కులు బాగవడ వలసివది ప్రభుత్వమువారు పొచ్చించుచు గ్గురు. ఈసం॥ వత్సరముననే ప్రభుత్వమువారు మైసూరులవత్తముగా కోల్పోయిన వాళ్ళు వారు చేయవలసిన వ్యయము, విషయమున నిచ్చినవలసిన విమర్శించదగియున్నది. కోల్పోవారు సరియైనవిధమున ద్రవ్యము వెచ్చపెట్టి మైసూరుల యాపిరి పెంభాంకించుట లేదని ప్రభుత్వమువారియభిప్రాయమునుట స్పష్టము. ముగ జమీందారులన్నియును వ్యవసాయముపై నాధారపడియున్నది. దివదిన ప్రవర్తనాననుగుచుండు పద్ధతుల వలనబడినవిగాని జమీందారులల పూర్వభూమి రాగు. అయిన కోల్పోవారినం దృష్టినిలిపింట్టి కాగలదు. ఆపాయముగాగా అందులో నుండి నామోవ్యపుకలెను బోగామిగోద్రవ్యమునగవర్స

మెటువలెములుకొనుటలో వివిధమోగించుచున్నారు. అంతటితో కోల్పోవారు పూచీకట్టించుకొనుచున్నార. 1913-14లో దక్షిణవల్లూరునకునుమిగ్గాపురమునకును, మాత్రము కొంతకొత్త జమీనున సంచాించుటకు ప్రయత్నించిరి. దక్షిణవల్లూరునకు రెండు గ్రామములు కొనుటకు మంజూరైనది మరియొక గ్రామము బేరములోన న్నది. మిగ్గాపురము విషయమింకను ప్రయత్నములలోనే యున్నది. ఇది యొక గొప్పప్రయత్నమని గానిపని మరిగారు చెప్పు నిలులేదు. ప్రభుత్వమువారు చూపుకొని తుదకు తటాకములకు కోల్పోవారు వైసోర్పులగూడ 28దింట్ల 16చార్లకు 8గియుండుట విచారకరము. ఇన్ని జమీనులలో నొక్కచోటనైన శాస్త్రీయ వ్యవసాయము జరుపు భారమునా బడు డేత్రము ఉకుండుట కోల్పోవారు సయైన యభివృద్ధిచూర్చుట కె తదూరమున నున్నాలో విశదపరచుచున్నది ఇప్పుటికైనను ప్రభుత్వమువారి సలహామీదనైనను కోల్పోవారు వ్యవసాయ శాఖాధికారిగో సంప్రత్తుచుకొని తమ యధికమునందలి జమీనులలో శాస్త్రీయముగా వ్యవసాయ మభివృద్ధియగుటకు నుపాయములను వెదకుదగు గాక యని కోరుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారు వాయువీతిని మైసూరులు ఆధికతత్వమునకువచ్చునట్టివాకిద్రవ్యము పేకబెట్టి యిచ్చుట యనేస దర్శములలో లాభకరము కాబోవుటే కాక వృధావ్యయ పరత్వమును నేర్చునదియుగలచున్నది ఇప్పుడు కోల్పోయిన వాళ్ళు వాళ్ళు సర్వేపైనిచేయుచుండు వ్యయము గూడ నుపయోగకరమని మాకు తోచలేదు ఈ మొత్తమును, నిప్పుడు గవర్నమెంటు పత్రములుగానో మారుమొత్తమున, జమీందారిలోని నీటివసతులు వృద్ధియగుటకును వ్యవసాయ పద్ధతులు వన్నె కెక్కుటకును రైతులు బాగుపడుటకును వినియోగమైనదెడల మైసూరులకు నుపయోగకరము జరుగునని మా యాభిప్రాయము. ప్రభుత్వమువారు నిట్టియభిప్రాయముననే స్పష్టముగా గనుపరచియున్నారు. ఎచ్చటనైనవిలువ తక్కువ సరియగునని జమీందారులలోని రైతులలో వరపతి సుఖములేర్పరచి వానియుపయోగార్థ మొనగుటయో, బయటి పరపతిరంధ్రము కిచ్చుటయో జిల్లా బోర్డులే తేల్చి బెంచరలలో బెట్టుటయో కి, కిన్వన్తీనిచ్చు గవర్నమెంటు పత్రములలో బెట్టుటకంటె నుపయోగకరము. ఈవిషయములన్నియు కోల్పోయిన వాళ్ళు అధికారులు గనుపరచవలసియున్నారు. ఈకోల్పోయిన వాళ్ళకు సలహాకమిటీ మొట్టికలదు. ఆకమిటీవారైన శ్రద్ధపుచ్చుకొందు శేసాయనిన 1913-14వ సం॥ వత్సరపు కమిటీ నిర్ణయసంఖ్య చేసంకననొక్కమారైనను సమావేశముకాలేదు. ఇప్పుడు క్రొత్తకమిటీనిర్పడియున్నది. ఈకమిటీయైనను తనధర్మమును నెరవేర్చుచుగాకయని నమ్ముచున్నాము రిపోర్టులబట్టి మైసూరులందరును గుట్టుపు సవారియందు సమర్థులయినట్లును, వ్యాయామములలో పగ్గడెడింట్ల తొమ్మిదిగా విజయులయియున్నట్లు తెలియుచున్నది. రాజసంతముల రక్తమువారములగలవారీ పగిదిక్కినందుటకు సంతసించవలసినదే. కాని ఈరీతినివీరి విద్యావిషయమున నొకపని ధాంశము యన నుడువబడకుండుట విషయకరము మైసూరుల యభివృద్ధియు నడవడికయు తృప్తికరములని మాత్రముప్రాయబడినది. బర్మాకు నుదకమండలమునకు మున్నగు తావులకు చేయబడిన ప్రయాణములు పేర్కొనబడినవి. మాలమ్మీపుత్తుల విద్యావిషయమున నీమాత్రపు ఫలములతో సంతసించ జాలము. చూపుంట్లు గూడ భేకములోని సుప్రసిద్ధ విద్యాలయములో నొక్కటై యచ్చట మైసూరులు

విద్యకు గూడ ప్రసిద్ధులగువరకు నిట్టియొక్క జమీన ఫలము చేకూరలేదని బహుసలపు విశేషభాగము వృక్షమున దనియు తలంక తప్పదు.

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన ననుసరించి దక్షిణాఫ్రికాలోని హైందవుల భాగ్యగాని బిడ్డలుగూడ ఇచ్చటనుండి పోవలసియుండునని మొదట నాతడు నియమిత నిబంధనల ననుసరించి దక్షిణాఫ్రికాలోని వలస మధికారులతో లేక మండలాధికారిగో దరఖాస్తు చేసికొనవలెను. తగుమైన యధికారి ఆవరగానుపైన నొకస్థితికెట్లును నిర్ణయించేసి యిచ్చును. హైందవు దాస్యభిక్తును దీసికొని యాభూమిలోని తనభార్యగో బిడ్డగో పంపవలెను వీరాసస్థితికెట్లును ఫిఫ్ పెరిడెన్సీమేజిస్ట్రేటువద్దనో స్వదేశసంస్థాన మైనయెడల పాలిటికల్ ఆఫీసరు వద్దనో కలెక్టరు వద్దనో హాజరుపెట్టువలెను ఆమధికారి స్వయముగానో కిష్టికహాలేదారు, సబ్ కిష్టి కలెక్టరు, మున్సిల్ దారు అనునాదారులకు లోబడసిక్రిందియధికారుల మూలముననో ఆహైందవునకు ఈభాగ్యబిడ్డలు సరియైన బంధువులేనా యనివిచారించి నిర్ణయించుకొని నిర్ణీతమయిన తదిస్థితితో స్థితికెట్లులయ్యవలెను. ఇవియే హైందవుల భార్యబిడ్డలను దక్షిణాఫ్రికా చేరువగలవు. ఈదేశములోని యధికారులెచ్చు స్థితికెట్లులలో ఇచ్చటివారిబాటవలెవేలిముద్ర యెత్తవలసియున్నది. హైందవుల భార్యబిడ్డలు వ్రాతకాండ్రుకానవ్యయ పోయ్యుకొనుటకు నీముదలవసరములు అనివార్యములని యొక్కకొనవలసినదే. కాని ప్రతకాండ్రుందరని గూడ నాలోచించియే నిర్ణయ మేర్పరుచుట బాగుండియుండును. బాటవలెలిముద్రలవయమే పెద్దయగారవముగా దక్షిణాఫ్రికాలో తలంకబడినది. ఇచ్చటనేమది పొడసూపు సందర్భముల కాకర ముండుట విచారకరము. కావున బాటవలెలిముద్రయో చేనాలోరె టిలో చేసిన చాలునను నియమమును బెట్టుటకు వనప్రభుత్వమువారు పోషకు చేతుని నమ్ముచున్నాము.

దక్షిణాఫ్రికాలోని హైందవుల యాచారిత్వ లక్షనచ్చటికి న్యాయశాస్త్రరీతిం ప్రవేశముకలుగుటకు మన ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు జేరి యొకయేర్పాట్లో ర్పి ప్రకటించినారు. అందలి విషయము విమర్శించుటకు ముందు మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనను వదిలెట్లుటలో ననాలోచనముగానే కాబోలును చూపిన వ్యత్యాసమును బేర్కొనినవారికి దెలియ పరచుట మాధర్మ్యము యున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలోని హైందవుల గాని విశేష మార్గభాష నిర్దిగిన వారు గారు. అరవమును, హిందూస్థానియు, నాంధ్రమును మున్నగుభాషలే వారికి విరవిచితములు. అరవమునను నాంధ్రమునను నాంగ్లముతోసమానముగా వైదికపత్రకలు అన్ని గాకున్న నొక్కటి యరయైన వెలువడుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రభుత్వమువారు ముద్రాసు మెయిలు, టెక్సు, న్యూ ఇండియా, హిందూ, ఇండియన్ పేట్రీయటు నను నాంగ్లపత్ర లనే ప్రత్యేకముగా పై ప్రకటనకు ప్రచురింపుకనికొరుం మూడు న్యాయముగా కాన్పించలేదు. సాధారణజలకు దేశభాషల మూలకు గా తెలియవలసినవిషయములందైన దేశభాషాపత్రకలను నాంగ్లపత్రకలకంటె నొక్కవ ప్రముఖముగా జూడకున్నను వానితో సమానముగానైన నాదరణకుంట్ల పోజునమూహము ననాదరదృష్టితో గూచుటే యగునని విన్నవించుచున్నాము.

బరోవా మహానంద్రము.

ఇంగ్లండు

దండెలో చచ్చు గాడిద ప్రసంగము.

లండను జ్యూను 6:—దండెలో చచ్చు గాడిద ప్రసంగము. మునుపటి నాటికి, ఆ గాడిద కలహము కలిగినప్పుడు నన్ను నా కాదాధికారి కన్నులచేరి పరిచే యుటకు నియమించిరి. జర్మనీ వారికి కళ మలకు దాకవచ్చి, వో మును సందేహములై యుండుటకు నా కాదకమున సర్వోద్ధముగ నొసర్చియున్న యుటకు నొక సప్తకు రందరి నాకు నియమించిరి. అన్ని కల మల యుద్ధ వాతల సుఖమును దినమునకు చాలా పొచ్చి పొవుచున్నది. అంతయు చక్కయే గావున నుంచుచున్నది. ప్రపంచమునకులను దులుబ్బి జీయించు శత్రువులతో మెచటనుగాడ నెరుగుటలేదు. (గొప్పకలకలు) బాల్మర గారు నా కాదాధికారి కుమును వహించి వారు. నేను చేసినదాని నామో దించి బాల్మర గారు సంతోషమున నేరింతటి నందె సర్వ కాద్యములను గౌరవత్యాముగ నిర్వర్తించెదను. దాడి నెల్లూ పోరు చా. భయముగ నుండునగా విజయభయము శ్రమకు తగినంత సుఖము కలిగించును మీరు యుద్ధమునకు పంపిన నా కాదకమున కొన్ని కాలము మునుగుచ్చును క్రొత్త కాక లేర్పడెను సిద్ధముగ నిట్టింపబడి యున్నది. కాన ప్రాణ నష్టము కలుగ నప్పుడు నాకలకు ముంచిననుగాడ నది చుట్టూ మాడను మీరు బాంధవముగాడను. నైపు యుద్ధమునకుగాడ చాల న్యాయము కాక మాను. బాధాప్రములకు గూర్చి చాల దూర మామోచింపడం దేదము ప్రభువు గారి సంతాపము నారంభించలేదు. ఆయన కార్యములను వినిపించువారు. నా వాసియు. మ.కు కలిగిన నష్టమునుగాడ నునకు గొప్ప బాధ మును కలుగ జేయుటకు సాధనముగా నున్నది. ఈ యుద్ధములో నింతవరకు మనకు కలుగజట్టి మహావిజయము మన కడటి వారమున లభింపవచ్చునది అనిజమునువలన నష్టములన్నియును మాడి రాగలవు. ప్రభుత్వ సిద్ధి బట్టి ప్రాత్యహ ముండుటయే కర్తవ్యము గాని ఇతర దైవము అపరమ క్రమము కావు 10 నెలల కాలములోనే అంగ్లేయు లింతవరకు చేరుకలిగి యుండుట సంప్రదించును. వాస్తవమైన నానువలను గూర్చి నికనెపు ప్రాతలను వాస్తవము తగదు. అట్టి వాస్తవము ప్రాతలను గూడదు. హద్దే ప్రభువు గారు కృపాపాత్రముగ పని చేసియు న్నారు. ఆయన జర్మనులను లెప్పు గా నెరుగుచు గాన వారి స్వభావమునకుల దౌర్జన్యభావమును గూర్చి మనలను హెచ్చరించిరి. నైపుమున చేసినదయినను నిర్బంధింప నవసరము లేదు. నిర్బంధములేమండనే దేశీయులందరము సిద్ధపడునట్లే గావు చెరువతెను. బాతీయ పంపాలనువలన బాతీయు లానించిరి కార్యనిర్వహణము “మీర విశ్వాసముతోడను నైపుముతోడను పనిచేయును. ప్రజలకు విశ్వసనీయమునా: దిగర కెన్నడును గూడంతులరకును మీ కాకాధికముకలిగింపలేదని మీరు నాడివలెదని నేను ప్రభుత్వమునానికి సూచించుకొని యోచన. ప్రాతానసర కాలమున ప్రభుత్వము వారికందఱింపజల పయినను సర్వాధికారి కుముగలదు. యుద్ధమున విజయముకలుగుటకు నిర్బంధమునరమైనచో నిర్బంధింపకులయినయే నేను హెచ్చరించెదనుగాని యిట్టి నిర్బంధమునవలనను ప్రాపు స్థాండ్రు కళములలో నష్టపడవలెదలలలో నెన్నడువలె ప్రదేశములలో రక్తమును కలుగు కందకములేదుగుటలన ప్రజ లెట్టిభావముతో నున్నావో మీరు గ్రహించగలరు. కాని యుద్ధము చేయుచున్న వారికి కావలసిన సామగ్రిల సంపించు పనులు మనదేశమున నింకొకవిధముగానున్నవి విజయము నొందినవారి నేవిధమునగాడ నెరింపజాలని సేతిలోనికి జర్మనీ దేశము వచ్చిన నేగాని యూరోప్రియం సంధిపొనగదు. కల మనదేశములో నున్న వాందరము సిద్ధముగావలెను. మిత్రులందలి వారలంబించిన ఈమహాసంగ్రామమున వారికి విజయము కలుగుట దేవదేవ ప్రధానముచేటల మీర యందగినట్లు దేశీయులకు ప్రీతియు భయమునుగాడ తాముచేయవలసిన కార్యములన్నిటిని నిర్వర్తించవలెను మనదేశమునను వారందరును నలుముగట్టిచో మనలనాడ నెర్పరిక తరము గారు.

ఈవారములో ముంచబడిన ప్రభువులు.

లండను, జ్యూను 7:—17వేల పదవయిన 1 పంచ పొందినవారిలో ప్రా. గూర్చుకొనో కొట్టుబడెను. వానిలో

తూర్పు సముద్ర తీరమున జన్మించును.

లండను జ్యూను 7:—నిన్న రాత్రి యొక డిప్లీ తూర్పు సముద్ర తీరమునకు వచ్చినది. ప్రేయ: డిప్లీ రగులు: డిప్లీ ముంబయి: జేసింది. రాకు చోట్లనుండు తీవించి. 5 గురు మాకులైరి. 6) ముంబయి గారుము తీవించి.

మాసివ్యాపారము.

లండను జ్యూను 7:—6వో బార్లి డిప్లీ తూర్పు సముద్ర తీరమున నాలోచన ప్రారంభించిరి. ఆకూలమున 6వో పడుచున్నది. ఈవ్యాపారముతో వచ్చిరకములవారును కలివారమునాడు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ సభలనుచేసిరి. అన్ని సభలలోను ఆకూలమునాడనే కలపడింది.

ప్రభువు

అరాస్త్రముగము.

లండను జ్యూను 7:—అరాస్త్రములోని యుద్ధమునాడు వారి కలహమున నేనున్నది. నిన్న రాత్రి సకాతీ సేకల పోరు తీరమున జరిగినది సోమేయవచకా యంత్రాలను జర్మను లు మరల దాకి గారి పరమునా: ఫింపులు కారింపబడినది. నేమిటకు ప్రభువు ముంబయి: వారి జర్మనులు తల దగ కాలంబులు కాటిజేరిరి. వేర్వేరు రద్దయ లా రెట్టి వద్దను ప దాను వారు చాల ముండు నను వెళ్ల గలిగిరి. మేము గూడ హద్దే రద్దయ గాత్రి భాగమున శత్రువులను దలపడి 120) మీటరుల పొడుగుకలిగిన రెండుకందకములను పట్టుకొంటిమి. కొంతమంది నైరుతులను కొన్ని ఫిరంగులనుగాడ పట్టుకొంటిమి. నిన్న రాత్రి జర్మనులు వియు నీకుత్తమున తలపడి గారి వారంత ప్రభువుగారికను శత్రువులనులలో వారు జేరినగాడ పట్టుకొనకలిగి యుండలేదు.

బెరియము

ఈప్రీ గోని విమానశాలమీద నాన్లై మూనికులు బాంబులను వేయుట.

లండను జ్యూను 7:—నాకాధికారి కుము లిటుల ప్రకటించిరి. నేనుచేయును జే. పి. రిల్లను జే. ఎఫ్. మిల్లు ఆయన వాల్ల వైమానికులు ప్రసంగింప కుత్తరమునకున్న ఈప్రీగోని విమానశాల మీద బాంబులను వేసిరి. ఆబా తలల బడుటకు వారు మాడిరి. ఆకాలలో డిప్లీకు లున్నచో లేనో తెలియదు. కాని యంటులు చాలవైకి లేచింది. వైమానికులు మరక్షితియుగ వచ్చిరి. లెల్ల వారు యూను 8 గంటలను ఆర్. నిర్వర్ణము ఆయన వైమానికుడు మెంట్లుకు ను బ్రజెన్సుకు ను నడుమ 6 కేల ఆడుగుల ఏత్తున నొక జట్టునై బాంబులనువేసెను. ఆ జట్టున ప్రేరి నెలబడి చాలనెత్తు తగుల బడింది. ఆశ్రమమందు ప్రేయ: కలన ఆంగ్ల వైమానికుని విమానము తల కిందవైచి గాని యాతడు బానియరజ్యుకొని శత్రుదేశమున బలిమిరిగి యంత్రములను నడచేసింది మరక్షితియుగ స్వస్థానమున చేరె.

రుష్యా

బొల్గోకు సముద్రమున వొకాముద్దము.

లండను జ్యూను 7:—వెల్లొ ప్రభు. రేగా కింగుకాఖిగో రుష్యా జలంత్రాములు జర్మను యుద్ధ వాతలకన్న ముందుపోయి జర్మను యుద్ధ వాతల వచ్చుచున్నది. గొప్పనా కాదకమున కెరిగించెను రుష్యాకా కాదకముగానే జర్మను నాకల నెరుకకుతోయింది. జర్మను నా కాని మానములు కొంతనెత్తు పోయిగా. రుష్యావారికింగులవారికి తిరి మనేసింది. నిన్నుమరల జర్మనునాకల రుష్యాసముద్ర తీరమునకు వచ్చింది. రుష్యావారి జలంత్రాములు వానిని తల పడింది రుష్యావారు ముగ్గురుమందు ముందులనుగాడ నెట్టిరి. జర్మను యుద్ధకాలలో మూడుకాలము మునిగినచో నెట్టివడి: యో యని తెలిసింది యాని నీ యను నైపుకా: నొక శత్రు జలాంత్రామి ముందింది 32 బ్రతికి పోవడము— బొల్గోకు సముద్రమున 6 గంటలనెత్తు యుద్ధము జరిగినది. నిమిషమునకు 20 గుండ్లచొప్పున జేసి యుద్ధము జరిగినది.

జర్మనీ

జర్మనులు ఇంగ్లాండుపై దాకివెయుటకు గొప్పయోధావన చేయుచుండుట

లండను జ్యూను 6:—మొక నా వొక జర్మనులు కురి యుర సమాధానమును మెంట్లు నేయునకు పోవుటకు గూర్చి ముగ్గురులో నిలుగు చెప్పకొనుచున్నారు. జర్మనులు నాకాదకమును విమానదళమును ఒక్కచాచియే ఇంగ్లాండు మీదకుపంపవలెనని యాలోచించుచున్నారు. 12వేలకు 4వీమానములను ఒక గుంపుగాచేర్చి ఇల్లీ గుంపులను మూడింటిని పంపవలెనని. దక్షిణసముద్రతీరమునైనను శ్రేష్ఠ: ద్విపాంతమునను నాన్లై ప్రభువులములకు వేసి ఇంగ్లండు మునుకలసింపడం దై బాంబులు వేయుట ప్రేయ: పంపింది ఈ దాడికలన కలుగు ఫలితమును బట్టి జర్మనులు ఆమోకానాకి బాంబులంపెదరు.

టర్కీ

గాల్లిపోలో ఆంగ్ల సేనలకు విజయము.

లండను జ్యూను 6:—వాస్తాసంఘమువారింబుల ప్రకటించిరి కుత్తవారముగా ముగ్గురు నొకసారి యు, రాత్రి యొక సారియు గాల్లిపోలో ద్విరకల్పమునందలి దక్షిణభాగమున కున్న టర్కీవారి కందకమును నేనంబును వడిరి మట్టుకొని తిమి. 500 గంటలవరకును ముంబయి: పోలిగిలియు నుమారు 8 మైళ్ల దూరమునకు వ్యాపించియున్న రణరంగమున 2 కల సలుగల టర్కీవారి కందకమునుగాడ నింపుచేయున్నది. 400 మంది ప్రేయ: గా పట్టుకొంటిమి. క్రొత్తగా పట్టుకొనిన స్థానములకును నైపుములను చేర్చి బలపరుచుచున్నాము. ఏని ఏ గూర్చియే వారి ను లో ఆధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. కొన్ని ముఖ్య స్థానములను పట్టుకొనతలంపుతో మిత్రమందలివారు కుత్తవారమునాడు యుద్ధ రంగమునందలిటను శత్రువులను దలపడి. 400 మీటరుల యుద్ధరంగమున ఆంగ్ల సేనలోని మధ్యభాగమువారు అంత పొడుగునను టర్కీవారి కందకములను రెండింటి: పట్టుకొనిరి. పరాసు ప్రభువునోవారు మొదటిపంక్తిని పట్టుకొనిరి. శత్రువులలో విస్తారముగా మైరులు మాకులైరి. కందకంలోని మందిరి మేము పట్టుకొంటిమి. టర్కీ జర్మనునానికులుగాడ కొందరుగలరు యుద్ధము జరిగింతసేపును మా ఫిరంగుదళము శత్రువుల ఫిరంగులను పొంగుచున్నతెను. గాల్లి టర్కీవారు 2 నాకు రెండింటిగాని తోడనే మోడింపబడిరి.

అమెరికా

అమెరికానాకి లేఖ.

లండను జ్యూను 7:—వాష్టింగ్టన్, వైసిడోలు రిల్లగు గానికి కొంచె ముద్దకలగుటచే జర్మనీవారికి పంపవలసిన లేఖకు పంపుటకు కొంచె మాలస్యమొంది బుధవారము లోపున నాలేఖ ప్రకటించబడవలెనని తలచుచున్నాను. ఆ లేఖకు దైవునగుమునజర్మను వారికందియోవల మెంతులతో నేమియును పట్టుపోమంబులు బహుభాగక్రైగా పరిశీలించ బడును

గ్రీసు

గ్రీసు రాజు గాకి ప్రక్క ఎమును శత్రువులు చేయుట.

లండను జ్యూను 6:—నిన్న గ్రీసు రాజు గా పోవుట కొరకే ప్రక్క ఎమున తిరికి చేయుచుంది

బొంబాయి

నెయిలు స్త్రీ మరులు

బొంబాయి జ్యూను 7:—మెయి నెల 22 క తేదీ సేయటసాంతు లెన్నుచున్న కెయిటిపోయ ఆనునాక ఈ నెల 116 వేదీ కుత్తివారము నాకుదనుమ 6 గంటలకల్ల పొంబాయి చెల్లెలకు కుచ్చింది యూరొంపబడింది. బొంబాయిలో మెయి నెల 156 తేదీని బయలుదే: వేర్వే కెయిటిపోయ ఆనో ఈ నెల 6 క తేదీని లండను జర్మనులు ముగ్గురెను

దొరతరమువారి గోపురులు, వా

కరాచీ జ్యూను 7:—ప్రభుత్వము ౧౦-న కుము చేయవారికి సాధ్యమగుంతరమునకు, వైపు కలిగింపబడనే మేము కృపించితిమి. తిగినములు గోపురుల వ్యాపారము భూగర్భదీపిని తెలియు కియవచ్చునని కక్కడ శ్రో:

దమ్మిడితగ్గువోయిన గారు అనేకమంది కర్తవ్య లక్షణములను ఏజంటులను బంగల ఎగుమతిదారులను నగదీక్షాదులను నగదీక్షాదులను బ్యాంకులను దిగుమతి వ్యాపారమునందు సంబంధముగల వారందరికినిగూడ కొద్దియో గొప్పయో పన్నుమును కలుగజేయుచున్నార.

పన్ను చెల్లించువారి కనవసర వ్యయము తగులకుండుట కలుపజేసెడిమన మొనెనెల 24వ తేదీని నియమించి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. ఈవాదము ప్రతివాదముగ ప్రకటించుటకు పాపము. దొరతనమువార కలంబించుచున్న విధానముపన్ను చెల్లించువారికిసహాయము చేయుటకుగాను. దిగుమతి వ్యాపారముచేయు వాంగ్గన ప్రకటన నప్తము కలిగించి తమలాభమును వృద్ధిచేసికొనుటకే యనితోచక మానదు. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న గోధుమల వ్యాపారపు రీతినిబట్టి విశేషలాభము అనేకకొట్ట పోవుల లాభమువచ్చునని ఇదివరకే నిర్ధారణ చేయబడినది. అలాభమునకు మరికొన్ని వేలపానుల నెటులైన చేర్చవలెనయే దొరతనము వారిటులచేయుచున్నాడు. ప్రాధువుగారు వాగ్దానముచేసిన ప్రకార మివాదపారము వలన నప్తపడినవారి కీలాభమునుండి కొంతపరిహార మొనగ బడునేమో తెలియదు. అట్లునగదగను కొనినను ఎప్పుడో ఏమో పరిహారము చూపెదమని నేడవనవరముగ నెలకొట్టెట్ట వలెనను ప్రశ్నకలుగకమానదు. మొదట చెప్పిన ప్రకారమిదివరకే గోధుమల వ్యాపారము జరుపుచున్నవారి పరిమాణముననే దొరతనము వారేల వ్యవహరింపగూడదు. గోధుమలదిగుమతిని గురించి దొరతనమువారు మార్వాడీల పద్ధతులను కొన్నిటి నవలంబించిరని సింధు నెడలు ప్రతికప్రాసినది.

ముల్తాను

డాగ్రీకేసు

ముల్తాను జూరు 7:—డాగ్రీకేసులో 9 ముద్దాయిలను విడదీసి సంవత్సరములు కఠినఖియింపించి తక్కినవారిని విడుదలచేసిరి.

కలకత్తా

కారణములేకుండ పని తీసివేసినందుకు కేసు.

కలకత్తా, జూన్ 7:—బరాంగల్లూరు జ్యూటుఫాక్టరీ వారు ఆర్థికాంధ్రుల గొలుగారి 1910వ సంవత్సరము ఆగస్టు నెలలో ఫాక్టరీలో నాయన 4సంవత్సరములు పనిచేయుపద్ధతి మీదను నియమించిరి. మొదటి సంవత్సరమునకు రు2500ను రెండవసంవత్సరమునకు రు2750ను మూడవనాలుగు సంవత్సరములకు 3100కునుననుష్ఠించిమిటువలన దీనిలో ప్రతి నెలయును 100ఇంటికిపంపుట కేర్పాటుజరిగింది. ఈ మొత్తములో ఫాక్టరీ వారు రు 600లు భరాజుకొని పట్టి యొందిరి. అలెగ్జాండరు ఈ 5-11-1913 వరకును పనిచేసెను. మిమ్మట స్వదేశముకు స్కాట్లాండునకు వెళ్లెను. ఆయన మరల 7-3-1914 వీరిందూడేశమునకు వచ్చెను. 18-6-1914 న ఫాక్టరీ వారివలన రు 3168 లు తనకు రావలెనని గాటుగాను దావా చేసిరి. హైకోర్టులో నేను న్యాయమూర్తి ఇయ్యముగా కలులు తీర్పు చెప్పిరి. ఫాక్టరీ మేనేజరుతో వాద తగవులాడి తనకు స్వదేశమునకు వెళ్లుటకు రాకపోకల ఖర్చు ముజరా రావలెనని కోరుటవలననే అతనిని వారు పనిలోనుండి తీసివేయుటకు కారణమైనది. కాన నప్తమేమియు నివ్వబడదు. ఖర్చులు 1000 లును నిలవ సాము రు 600 లును మొత్తము రు 1600 మాత్రము వానికి ప్రతివాదు లిచ్చుకొనుటకు తీర్మానింపబడినది.

సర్ తారకనాథపాలిటుగారి విరాళమును

గూర్చినదావా

కలకత్తా జూరు 7:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము నకు సర్ తారకనాథపాలిటుగారు 15 లక్షల రూపాయలు విరాళ మొసంగిరి. ఆయన చనిపోయినపుడు ఆయన కుమారుడు బాధిష్ఠులు కే. పాలిటుగారి విరాళము చెల్లగూడదని తన సోదరుడగు యల్. పాలిటు వినియన్. గారిని విశ్వవిద్యాలయమువారి ప్రతి వారులను గా చేర్చి దావా చేసెను. వాది ప్రతివాదు లంగీకరించినందున దావా నిద్రు జడ్జిలు విచారించెదరు. వాదితీర్పుమీద నపిలుచేయదలచినచో క్రిందకొన్నివారికి చేయవలెను. అందులకుగాను ఈనెల 21వ తేదీమొదలు న్యాయమూర్తులు ఇయ్యంగారును గ్రీవుగారును పక్షేకమిత్రమును విచారణచే గురు.

స్టీములో ప్రయాణికులకు కత్తితో పోయియుట.

కలకత్తా జూరు 7:—రంగూనునుండి లంకయును నౌక నిన్ను కలకత్తాకువచ్చినది. ఈనౌకయొడ యైరావతీనదిని దాటునయమున నౌకమహమ్మదీయుడు ఇద్దరు సిక్కులతో పోట్లాడి గజరుడతీవాసింగను సిక్కుల నపాయము కలుగునట్లు వెద్ద కత్తితో పోడిచెను. వెంటనే నావికు లతనినిపట్టుకొని బండిగముననుంచి నౌక కలకత్తాకు రాగానే రేవుపాలిసువారి కప్పగించిరి. ఈనౌకలో 36 గురు సిక్కులున్నార. వీరు పిసాంగులతో కొన్ని సంవత్సరములుండి మరల పంజాబునకు వెళ్లుచున్నార. ఇతనిని కఠినపుకారము విచారణ చేసెదరు.

బంగాళాగవర్నరుగారి బౌదార్యము

మరణశిక్షకు రద్దుగలుగుట

కలకత్తా జూరు 8:—దీక్షాద్ర చంద్ర ముఖర్జీయను నతనికి మరణ దండన విధింపబడినది. దీనిని దీక్షాపాతర వాసు ముగ బంగాళా గవర్నరుగారు మార్చిరి. ముద్దాయి పోలీసు ఉద్యోగి. రాజకీయ దోషస్థులకు కనిపెట్టుటకు నెత్తతవద్ద నియమింప బడెను. ఇక్కడ ఉండగా ఒక వ్రాహ్మణ బాలికను తుపాకీతో చంపినట్లు చార్జీ చేయబడెను. కూల్చా నెవ న్న జడ్జిగారు విచారించి ముద్దాయికి ఉక్తి విధించిరి. హైకోర్టు వారిశిక్షను ఖాయపరచగా, గవర్నరుగారికి ఇతనిభార్య విభావన పంపుకొనెను.

ఖలిలుపురముబందిపోటు.

కలకత్తా జూరు 8:—ఖలిలుపురము బందిపోటు సందర్భమున హరేంద్రచంద్ర చక్రవర్తి కనివారమునాడు పట్టుకొన బడెను. ఇతడు కలకత్తా ఎకాడమీలో ఉపాధ్యాయుడు బానిస దరఖాస్తుచేసిరి. కాని మేజిస్ట్రేటుగారు నిరాకరించిరి. ఖలిలుపురము పాపాజిల్లాలోనిది.

భద్రపురమునకును లండింగుకును మధ్య

రైలుబండ్లు నడవకుండుట.

చిటిగాంగు జూరు 6:—అసాము బెంగాలు లోహ మార్గమున కొండగట్టు విరిగిపడినందున కొంతకాలము బండ్లు నడువవు. అసాముకు రాకపోకలు చేయగోరువారందరును గానాతీమీదుగా వెళ్లవలెను.

లాహోరు

లాహోరు కుట్ర కేసు

కమ్మిషనరులు విచారించుచుండుట. ఫిర్యాదుపత్రపు సాక్ష్యవిచారణ.

లాహోరు జూన్ 2:—లాహోరు కుట్రకేసును విచారించుచున్న కమ్మిషనరులు గెన తేదీని తిరిగిసమావేశమై ఫిర్యాదుపత్రమున మరికొందరుసాక్షులను విచారించిరి.

ముద్దాయిలలో నౌకకు కొన్ని రసవాద ద్రవ్యములను కొనిపెట్టు ధుల్లాటానుపద్ద ఉపాధ్యాయుడగు ఫతే మహమ్మదు సాక్ష్యమిచ్చెను. రసవాద ద్రవ్యములతో నున్న ఒక సీసా లూథియావాలాని ఇస్లామియాపాతశాల లాబరేటరీలో నుండి పోయినదని అబ్దులక్వయ్యము తెలియజేసెను.

ఇంద్రదాసుకు ౧౨గు సంగములు అందును. ఇతడు శుద్ధ గ్రుడ్డివాడు. ఇతడును కృష్ణదాసు సాధుశిష్యుడును ఇట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి:—కొందరు ముద్దాయిలు కృష్ణదాసు డేరాకు వచ్చి మాట్లాడుచుండెవారు. వీరిలో నలుగురి పేరులు అయి, భోజి, ఘోష్, బట్టా. సాదు బందిపోటుదొంగలకు ఆయుధములను ఎరువుఇచ్చెను. దోచుకొని వచ్చిన సామును వీరికి కిచ్చిరి. మరియు తుపాకులను కొనుమని కొంత సామును బజానా ఇచ్చిరి.

సాధును పట్టుకొనటకు గురించియు, ఇతని డేరాను శోధించుటకు గురించియు దిహలను సభిసన్నైక్తు ఈశ్వర సింగు సాక్ష్యమిచ్చెను. మితుసింగును గుర్రముండెను.

నందాసింగుదగ్గర పెద్ద పెద్ద చెంబులు దొరకినవనియు వీరిలో పండ్లెండు బాంబులుండినవనియు, అర్జునసింగు గంధా సింగు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఈ చెంబులు ఎక్కడ పోలికేను బడినది వీరు కనుపరచిరి.

ఇజనుసింగు లంబారదారు వాసనసింగు లంబారు దారు లిలకరాము. మనిమునటిరి, గంధాయను కంసాసునై సాక్ష్యమును ప్రవపరచి బంగారము వెండి కడ్డీలకొండ కరగింప బడినవని చెప్పిరి. (బంగారమును వెండినికరగిన మూసగోర్తులో

కనుపరచబడినది.) ఆప్రావరు ఇసాసింగు ములారాము అను మరాఠునకు బంగారము అమ్మినట్లుకూడ వీరు తెలియజేసిరి.

గ్రామ చాకీదారుల డఫేదారు ఉమాఖాను మహ్మదులు బందిపోటుజరిగిన తరువాత జనవరి 24 వ తేదీ ఉదయమున దీనిని గురించి పోలీసువారికి చేసిన రిపోర్టును రుజువు చేసెను.

తాను కేసుసందర్భములో చేసిన విచారణను గురించియు, ఈ సందర్భమున దొరకిన నగలు రసవాద ద్రవ్యములు నిరాబుడ్డి మున్నగువానిని గురించియు సభిసన్నైక్తు మహమ్మదు అక్బరుఖాను వివరించెను.

చనిపోయిన కుశీరాముభార్య ఇట్లు సాక్ష్యమిచ్చెను:—మాఇంట్లో బందిపోటు జరిగినది. దొంగలు, నన్ను నాభర్తను నాకొడలను నానాబాధలు పెట్టిరి. నగలు, దబ్బు ఎక్కు డెక్కడనున్నది. మేము దొంగలకు చెప్పితిమి. తరువాత దొంగలు నాభర్తను చంపివేసిరి. తరువాత పోలీసువారు సంగతులన్నిటిని విచారించిరి. తన ఆభరణములను ఈమె కోర్టులో గుర్తించినది.

ఈమె మేనల్లుడు దుగ్గాదాసు, మేనల్లుడు అను కానిస్తేబిలు, దుగ్గారాము అను కంసాలి వైసంగతులను ప్రవపరచు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

మహమ్మదునివాసియగు హమీదుచంపు ఇట్లు తెలియజేసెను:—నా ఇంట్లోను, దుకాణములోను, నా మేనమామ బాలు దుకాణములోను ఒకేర్రాత్రిమాడు బందిపోటు జేసిరి. నా కుమారుని పేరు చరంజీ. ఇతని దొంగలు లాగికోనిపోయి నా దుకాణమును బాలుదుకాణమును చూపించుమని బలవంత పెట్టిరి. గ్రామస్థులు నాకు సహాయమునకు రాగా దొంగలు “మోకపాండి మేము ప్రజలకోరకు పనిచేయుచున్నాము. త్వరలోనే బ్రతిమివారు పోయి మన దేశమునకు జర్రునలు ప్రభువు లగుదురు.” అనిచెప్పిరి. గ్రామస్థులును, దొంగలును, కొంతసేపు కొట్టుకొనిరి. దీనిలో దొంగలు బాంబులు వేసిరి. పాపము కొందరికి ఇది ప్రేలిదెబ్బలు తగిలినవి. తరువాత పనిచాలించుకొనిన నుచేదారు ఒకడు వచ్చి పిస్తోలు కాల్పుగా దొంగలు పారిపోయిరి. దోచుకొనిన ఆ సీని సాక్షి గుర్తించెను.

సభిసన్నైక్తు హైదరాబీ ఈ బందిపోటుకు గురించి విచారించెను. ఈ విచారణలో తేలిక సంకతులకు గురించియు బందిపోటు జరిగినచోట, బాంబుముక్కలను, ఖాళీపోటాలును దొరకినవనియును, రబహను బందిపోటుకు తాను విచారించిన సందర్భమున బాంబులును, వీనిని చేయుటకు పనికి వచ్చు పదార్థములును, దొరకినవనియు, వీనివివరములను ఇతడు తెలియజేసెను.

కొనిపోయిన ఆస్తి సందర్భములో తయారుచేసిన బాబితాను, రుజువుచేసి, లాబులు నగలును గుర్తించెను. చరంజీలాలు పోమానముల హరిరాం, జయలసింగు అను గ్రామస్థులు, వైసంగతులను ప్రవపరచిరి. దొంగలువేసిన బాంబులకలన వీరిలో ముగ్గురుకు దెబ్బలుతగిలినవి. కొన్ని రసవాదద్రవ్యములు, దొరకినవి. వీనిని జయలు దారు హబాలాసింగు రుజువుపరచెను. సిబ్బనుడి హై, ఉధురావు, మోహనములు, కరాముచండు, పోయిననగలు గుర్తించిరి.

తన ఇంటినద బందిపోటు చేయుటకు, దొంగలన్నియో సారులు ప్రయత్నించి, చివరకు బందిపోటు వేసినవనియు ముస్సామతు బార్దీ అనునామె సాక్ష్యమిచ్చి, తన ఆభరణములను, దిలీపసింగు అనుముద్దాయిని గుర్తించెను.

దిక్కా లాహనసింగు, చూరనామసింగు, బోనా ఉత్తమ సింగు, నందాప్రేమ సింగు, బాలిష్టా సింగు, కృష్ణగోవిందు, ఫకీరియా, బార్దీ చెప్పిన వివరములను, ప్రవపరచిరి. దొంగలు పోయిన దారిలో రెండుకాగితపు ముక్కలు దొరకగా పోలీసువారి కిచ్చితిమనియు, వీరిమీద గురు ముఖ్ఖాపలలో ప్రాయబడిన సంగతులను ఉరుదులోనికి తిరుమా చేయబడినదనియు లాహనసింగు, ప్రేమసింగు, రల్లాసింగు, సజ్జనసింగు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఫిరోజుపురము మాత్య సందర్భములో నురిత్యబడిన యోధుగురిపేరులు వీరిమీద ప్రాయబడియుండెను.

దీనితో 3౨౬గురి సాక్ష్యము ముగిసినది. ముందువారములో ఫిర్యాదుపత్రపు సాక్ష్యము ముగియవచ్చును.

సి. ఎం. నెడెట్టు చెప్పసంగతి. లాహోరు జూరు 7:—లాహోరు కుట్ర కేసును బహుళిపురము ముగింపచేసినందునగూడ జ్యూరై నెలాఖరులో పుగా ముగించుట సాధ్యముకాదని సి. ఎం. నెడెట్టు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సిద్ధు

రాజప్రతినిధికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

సిద్ధు జూన్ 8:—గెల్లియా ఉత్తర భాగమునందు, రవ్వలను జర్మనలను తిరిగి వేయమనే యుద్ధము. జర్మను సేనలు చెల్లాచెదురుగా పారిపోవుచున్నవి. సామనది దిగుకభాగమున రవ్వలవారికి మరొకంత విజయము కలిగినది. కుడికట్టను శత్రువులు వినుజిసాలావమీద పడి యెరిగించుచున్నను పర్యవసానము స్వయంచుటకు వీలులేదు. జర్మనులను, నీర్మనులను మధ్య క్రూరదృష్ట ప్రాంతమునందు జర్మనులు ఆగ్నేయభాగమునకు 20 మైళ్లదూరములో కుడ్యనులు తిరిగి జర్మనులను వెనుకకు తిరిగి చాల నష్టము కలిగించిరి. టిబ్బికా, స్ట్రీజు నదుల మధ్య నీర్మను నది వంతెన ముఖద్వారము వైపున వెనుకకు మరలిరి.

డెయిలీ తెలిగ్రాఫు పత్రికకు పీటరుక్రెకు విశేషము డిట్లు తెలియ చేయుచున్నాడు:—రవ్వలవారు జర్మనులతోటలను నాను రూపములు తేమందే ధ్వంసము చేసిరి. ఫిరంగులను తీసికొనిపోయిరి. సామనది వంతెనలను ధ్వంసముచేసిరి. రైలులోడ్లు నాశనము చేయబడినవి. అనంతరము తీసికొనిపోవుటకు వీలులేని సామగ్రి ధ్వంసము చేయబడినది. జర్మనులు తిరిగి జర్మనీ అస్ట్రీయాలు చేతులలో పడుటచేత, రవ్వలవారు డెయిలీనెట్టు యెంచుటయన్నది కొని దీనికలక ఏదోఒకటి తేలికదని తలచరాదు. కొన్ని వారములనుండి గొప్పయుద్ధము జరుగుచున్నదిగా ఏదోఒక నిర్ణయమగునగునకు మరొకన్ని వారములు పోరాడవచ్చును. ఇదివంతెనలను సామగ్రి తేకపోవుట వలననే రవ్వలవారి కీయ్యంగి కలిగినది.

గెమ్మపేటి ఈశాన్యభాగమున ఫిరంగుల యుద్ధముతప్ప మరియేమియు యుద్ధములేదని సర్ జాన్ ఫ్రెంచి గారు తెలియ జేయుచున్నారు. విర్మిక్సు యెరుగుకన్న కందకములలోని జర్మనులను మనము తమి కనితిమి. సామనదైపున పరాను వారు ముందుకుపోయిరి.

ప్రెంటిస్లోలోని లోకలో వైపున ఇటలీసేనలు ముందుకు పోవును మరి రెండు స్థానములకు పట్టుకొనినవి మరియు అస్ట్రీయావారికోటలకు చాలనష్టము కలిగించినవి. ఎంజోమధ్య ముందుకుపోవీకొని పోవుచున్న ఈశ్రవణము యగుటచేత, అస్ట్రీయాసేనలు దిట్టముగ కందక గ్రోన్ యొనుకులకు, చాలయిబ్బందులు కలిగింతయు పోరాటం జరిగినది. ఎడమకట్ట మీద బోల్షివోకు ఈశాన్య భాగమున ఒకకొండ మీస్సాధీనమైనది.

అస్పిక్టరుమంత్రిగారు రణరంగమునకువెళ్లి, ఆంగ్లేయ సైన్యమును, ఇండియన్ సైన్యము ఉన్న ప్రదేశములను దర్శించిరి. ఆంగ్లేయ సైన్య కిరణిమునందు జనరలు జోఫరుగా తోన, పరానుయుద్ధమంత్రితోను సంప్రతించిరి.

లాయడు బార్డిగారు నిన్న (4 న తేదీ) వివరములకు దయచేసి, మందు సామగ్రిని విశేషముగ తయారుచేయు మార్గములను చర్చించిరి. స్థితిగతులు చాలచిక్కగనున్నవని యు, తిరిగింత ముందుసాగ్రి యున్నచో త్వరలోజయము కలుగుననియు, మందు సామగ్రిని తయారు చేయువారందరు గుగా తోడ్పడవలసినదనియు మీచెప్పిరి.

జూన్ 4 న తేదీ రాత్రి శత్రునినానము ఇంగ్లండు దేశపు దక్షిణ తూర్పుభాగములకు వచ్చి బాంబులకు కనినది మెమియు లేదు. ఒకశత యున్నను ఆతిస్వల్పము.

జూన్ 5 న తేదీ మునలు ఆసియా మైనరు రేవులకు సరకులుగూడడగా, పోనడగను మట్టిడి ప్రారంభమైనది దార్జిలింగును సామన జలసంధికిని పోవుచున్న మీ ప్రదేశములోనున్నది.

సిర్పిమహారాజుగారి బౌదార్థము

సిద్ధు జూన్ 7:—రణరంగమునకున్న ఇండియన్ సైన్యము పోకగ్యము నిమిత్తమై 25000 రూపాయలను సిర్పి మహారాజుగారిచ్చెద మనగా, రాజప్రతినిధి గారింతున కంగీకరించిరి.

పార్లమెంటు సభ

క్రొత్తమంత్రిలు చెప్పిన ప్రత్యుత్తరములు

అస్పిక్టరుగారు పునర్వహించుట.

లండను జూన్ 8:—క్రొత్తమంత్రిలు నేను పార్లమెంటు సభలో ప్రత్యుత్తరములచెప్పటకు లేచినప్పుడు, పార్లమెంటుగారికి మైన స్వాగతముయ్యబడినది. ఈ స్వాగతమును పొందినవారిలో ప్రభులు పోవారు లాగాయ. వీరిని

జూన్ 8:—అస్పిక్టరు మంత్రిగారు దయచేసినప్పుడును ప్రజలిట్లే తమ ఉత్సాహమును వెల్లడించిరి. వీరి బోనరులగారిప్రక్కను ఆసీనులైరి. మంత్రిగారు ప్రసంగించుచు నట్లు నెలవిచ్చి:—ఇటలీదేశము మిత్రమండలి వారితో చేరి యుద్ధమునకు దిగినందు కంతయు అభివందించుచున్నాను. ఇటలీదేశములో కక్షలు పోయి అందరు ఏకముగనుండుటకు విజియవా రెప్పుడు ముఖ్యముగ గోరుచున్నారు. మనదేశానికి లోక స్వాతంత్ర్యమునకై ఇటలీ దేశపు యోధులు రణరంగమునకు దుమికి వారు. నేనలలో చేరవలసినదని ప్రజలను కోరితిమి. ప్రజలు తృప్తి కరముగ నేనలలో చేరుచున్నారు. దొరతనము వారు ముందే యే పద్ధతు లవలంబించునది త్వరలో తెలియ చేయబడును. అమెరికా దొరతనమువారు, చీనా జపానుదేశముల సంధి గూర్చి ఆరెండు దొరతనములవారికి నిదివరకే లేఖలకు ప్రాసీయున్నారుగాన నాంగ్లదొరతనమువారి ప్రేక్షకులగుచు మరల నభిప్రాయ మిచ్చుటలసిన యవసరములేదు. చీనాదేశములో శత్రుదేశాధిపత్యమును తేమంద చేయుటకు చేయబడిన నూన నలకు గూర్చి నేను వివరములకు తెలుపజాలి యుండలేదు. అరిలాన్ రాబట్టునె లాగాయ నడిచిరి.

మందుగనులను పెట్టునొక మందుగనివలన మంచుచుండు.

లండను, జూన్ 8:—వారిను. కానాబ్లాకాయను మందుగనులను వేమునొక ఈజయను సుఖద్రుమ మొగలో మందుగనివలన మునిగిపోయినది. 2 ఉద్యోగులను 64 గురు నావికులను అంగ్లయుద్ధ నావ కాపాడింది. తక్కినవారు దిరిగేగా వారిని తురుష్కులు పట్టుకొని యుండును.

న్యూసాలాండు యుద్ధము.

జర్మనీవారు తరుచుచుండు.

లండను జూన్ 9:—అధికారు లట్లు తెలియజేయుచున్నార:—యుద్ధశాకలు ఫిరంగులకు చేసిన తరువాత మే 30 న తేదీని స్త్రీ మరులనుండి దిగిన సయనికులు స్వియట్జువేదముమీద పడి దొమ్మిచేసి పట్టుకొనిరి. జర్మనులు వెనుకకు తిరిగివేయబడిరి. తుపాకులు, మందుసామగ్రి పట్టుకొనబడినవి. పార్లమెంటు విస్మయము అక ఆయుధపుటోడ ధ్వంసముచేయబడినది. సైనికులు తిరుగ స్త్రీమరులో వెక్కి జయప్రకముగ వచ్చి ఒకనికొకరితోమే దెబ్బకొనిరి.

ఇంగ్లీషువారి వర్తనమును చెప్పుటకు

హంకాంబలో జర్మనులు చేసినవన్నాము.

లండను జూన్ 7:—తూర్పుదేశములందు ఇంగ్లీషు వారి వర్తనమేమియు సాగునందేముటకు జర్మనుదొరతనమువారి ప్రోద్బలముని కొన్నివన్నాములు హంకాంబలో జరుగట తెలియవచ్చెను. విషయముగూర్చి, పార్లమెంటు ప్రజలసభలో బోనరుల గాటలు నడిచిరి. హంకాంబలోనిట్టి, వదంతులకు తిగియున్నవి. నేనిందుగూర్చి హంకాంబు గవర్నరుగారిలో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నను ప్రస్తుతముంతకన్న నేమియునుచెప్పజాలను.

ఇటలీ బ్రిటిషుదేశము.

అధిక మేర్పాటులను చేసికొనుట.

లండను జూన్ 7:—అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నార:—మేకన్నా గారును ఇటలీదేశపు అధికమంత్రియు, డెయిలీ సుబ్-డివిజన్ వ్యవహారములకు సంప్రదించుకొనిరి. ఉభయదేశములకు ఒకరికొకరు సాహాయ్యము చేసికొనుటకు నేర్పాటుచేసికొనిరి. నేనలను, నాకలును, పంపి సహాయము చేసికొనుటకు ఉభయ దేశములకు ఎట్లు అంగీకరించుకొనినవో, అట్లే డెయిలీ సుబ్-డివిజన్ చేయుటకు నేర్పాటుచేసిరి.

న్యూయోర్కునపు వార్తలు.

ఒకపాతకేగ గారు:—ఎగ్జూరు మేజిస్ట్రేటుగారు రాఖునాచారి (తేక గోపాల-చారి) ముంచినదనడికై హమి తీసికొనుటకు కోరుతు ఎగ్జూరు సమయకొన్నెత్తున ఫిర్యాదు చేసినాడు. ముద్దయి ప్రాప్తమొనట. వీరిని సికింద్రాబాదు కాపురస్థులనుట. వీరిని తెలిదండ్రులు కడలిచేసివారట. అచ్చటవచ్చట వంటలు చేయుచుండువాడట. ఆయాస్థలములందు

నిదివరకు చాలనేరములకేసి తీసుచేయున్నాడు. ఇప్పుడు మరల పోయిన 12 తేదీని డాటుగా ముద్రులుచేసికొని పొమ్మనేమనటబోయి తాను మద్రాసు అండు మహారాష్ట్రయుల్లె వారివద్ద గాఢునానుట్లును, ఏకో మోక్షాన్వయ్యములలో సాక్ష్యమిచ్చుటకు వచ్చినట్లును, ప్రేమనాటకంకు నరవో సంగుడని ప్రేమనుమాట్లగు అశీకనల. మాస్తన వీరినినమ్మి మజిలీగదిలో నుండుచుండు. అంత మరునాడు బిల్లుప్రాయ గూర్చునాపర్యయిజరకూడ పొమ్మనేమనటకు వచ్చినందున వీరికో నానూపర్యయిజరకూడ నుండెను. ఇటులుండగా నా నూపర్యజరు ఎచ్చటికో వెళ్లగాచాచి, వారిగడియారమును గొలుసుకత్తిని దాచివేసెను. తరువాత అనూపర్యజరు రయిలు బండిరాగానే తొందరగా కోటునత్తిసికొనివెళ్లి, ఎగ్జూరు ప్రేమనటవెళ్లిన పిమ్మట తనగడియారముతోరకు తమముకో నెను. వెంటనే రయిలుదిగి వెనుకకు పొమ్మనేమనటకువచ్చెను. ఈలోపుగా ముద్దయి ప్రేమనమాట్లగుతో నూపర్యజరుది యేదై నాపాకే నామీదకవచ్చును. నేను అతినేతప్ప మరెవరులేను. నాకెందుకు" అని వెళ్లిపోయెను. ఈ నూపర్యజరు నితో సమాటలు చెప్పగ నే, అతడు అనమానపడి, ముద్దయికో అకు వెనుక నారంభించెను. ముద్దయి పెంట్లు ప్రేమనటలో టలాయిండు యుండగా బట్టుకొనబడెను. ముద్దయి నేరమును ఒప్పకొనెను. మేజిస్ట్రేటు ముద్దయిని 50 ల హామి యిచ్చు నను, మజిలీ 50 లకు జాయిను తెచ్చుకొనునగా, ముద్దయి హామీయగాని, జాయినుగాని తెచ్చుకొనలేకపోయెను.

శిక్షింప కోసము:—కోయంబత్తూరు జిల్లాజడ్జి గారు విధించిన నుతికేతు కేమిపురు గోమయ బాధిష్టమల్లంపల్లి నరసింహుగారు పోగోట్టిలో కుల్లావలయు అతివాని తరపున వాదించెను. ముద్దయి మార్చి 5 న తేదీని పట్టుకొని అను పిల్లదాని దోచుకొనవలయునని దాని మేజిస్ట్రేట్ చంపినదని ఫిర్యాదీలవాడను. ముద్దయి చంపగా నెరరును చూచి యుండలేదు; కానికయన్న 17 వత్సరములు; సబు మేజిస్ట్రేటు కడ తననేరమును ఒప్పకొనినాడు. ఈ అంశములన్నిటిని వాలోచించి, ముద్దయి యజ్ఞానమున, ననాగతవట్టి, నుతికేతు కేప్పించి, దేశాంతరావాసకేతును విధించినారు.

కుక్కపిల్లను దొంగిలించుట:—బాన్సిటపురు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కాన్స్టేబులలో పనిచేయు గారున్న ధర్మలింగ ముదలివై పాల్కుకాడు అబ్బాసీపాన్స్ మెంటులో అనేస్తాంటు ఇన్స్పెక్టరుగారున్న హెచ్. జి. గానముగారి కుక్కపిల్లను దొంగిలించినట్లు ఫిర్యాదు చేయబడినది. ఫిర్యాదీ మొక్క బట్టకు కుక్కను తీసికొను పోవుచుండగా నిరవకలి యున్నప్పుడు, ముద్దయి కుక్కను తీసికొనిపోవనావట. ముద్దయి నేరమునకు నమ్మి, రి.యూ.పా.కు జరిమానావగాని, శ్రే. రెండుమాసముల కఠిరకేతుగాని పాన్సుకుజ గారయననికొన్స నానత్తువేసిరి.

ఆంధ్రదేశమునది సంస్కరణాతిశయము.

ద్రవిడదేశమునందున్న నాంధ్రదేశమునందు సంస్కరణము ప్రచురియున్నది కొందరనుచున్నారు. దీనినిజను చరిక్షించిమాడగా ద్రవిడదేశమునందున్న నాంధ్రదేశమునందే చిన్నప్పుడు మెట్టిమైక పిల్లవాడుగను అడుపిల్లలును బాల వితింతువులును హెచ్చుగానున్నాను. మరెముక విశేషమేమని ని వివాహము చేయవలసినదనియు (11-12 సంవత్సరముల) వరకును ఆపియుంచబడిన పిల్లలు ద్రవిడదేశ మన నెందఱో కలరుగాని ఆంధ్రదేశమున లేనేలేదు. దీనిరూపు జనాభా తెక్కల యధికారులు చాలము: హెచ్చరించినట్లున్నాడు. తెలుగుజిల్లాలో మిక్కిలి పనితయననే వెండ్రియన్దేయ నాచారము విస్తారముగనున్నది 1881-2 సంవత్సరమున జనాభావివరాలు సరిహద్దు ప్రాంతముగారు, ప్రాంతము లొక ముకచే గ రాష్ట్ర దానము చేయు మరాచారము తెలుగు దేశమున విస్తారముగ నుండువలననే యచట్టి స్త్రీలు మంచి స్థితిలో లేరని 1881-2 సంవత్సరమున ప్రాప్తమగుచు నుడిచిరి. (ఇండియా సోషలు రిపోర్టు)

హిందూ దేశ సేవక సంఘము

10-వ వర్ధంతి.

జూలై 10-వ తేదీని ఈసంఘముయొక్క ౧౦-వ వర్ధంతి గాన సంఘసభ్యులందరును భూవాసగరమునకు వెళ్లెదను. అధ్యక్షులగు శ్రీనివాసశాస్త్రి, గునినాథ ఆదినములు ముందుగా నచటికివెళ్లెదరు. గౌరవగూర్త వెళ్లెదరని తెలియుచున్నది.

కాంతి నికేతనము

తేజ

భోల్పూరు పాతపాట

ఈ పాతపాట దాక్కర కర్త రవీంద్రనాథ టాగోర్ గారి వలన తెలియబడినది. భోల్పూరు పట్టణము బరదాస్ వద్ద 82 మైళ్ల దూరమునకు ఉన్నాడు 99 మైళ్లదూరమునకు ఉన్నది. ఇది కర్ణాటక ప్రదేశమునకు చెందినది. ఇది పాతపాట ప్రేమకు దీక్షాప్రసాదములు కల్పించుచున్నది. ఇక్కడ పాతపాట గూడ కొంత ప్రజాప్రేమను పొందుచున్నది. భోల్పూరు పట్టణమునకు కాంతి నికేతనము 2 మైళ్ల దూరమున ఉన్నది. పట్టణమునది యిచ్చికి మంచిరొడ్డు చేరుచున్నది. కాంతి నికేతనము చాలా మనోహరముగా నుండును. దారి చుట్టును కల ప్రదేశ మంతయును చెట్లును చెలమయిన గూడ తేలి మధుభూమి. ఆశ్రమమున 40 ఏండ్ల క్రితము రవీంద్రనాథ సహకారి జనకులకు మహర్షి దేవేంద్రనాథ టాగోర్ గారు మొట్టమొదట నాటింది. అది ఇప్పుడు చక్కని కృత్రిమమైన యాశ్రమములకు నీడవోసంగి నేమియు చున్నది. సంసారమును పరిత్యజించి జీవితశ్రేయమును కాంతి యంతయు గడుపవలసిన కృత్రిమమైన భక్తులకును వివాహ యోగ్యులుగనుండుటకు మహర్షి ఆయాశ్రమమును మొదట సంకల్పించిరి. మహర్షి యాశ్రమ ఆయాశ్రమమున కధిపతిగా దేవతగా నున్నది. కాంతిముగనుండు నొకతావున నొక చెట్టునుండును. ఆ చెట్టు నుండుచున్న నొక చురుకాతినిన్నె గలదు. దానికెదుట మరొక చురుకైన కాంతి పలక వైచి "కాంతికిన మధ్యేతం" అని గీర్వాణభాషయందును మరి యొక పలకవైచి వంగభాషయందు "నీలే వాడేవమునకు సౌఖ్య ప్రదాతృ. నామానమునకు మహాదానంద మిచ్చువాడవు. నామాత్యకు నిశ్చలకాంతిమును కలిగించువాడవు" అనియు వ్రాయబడి యున్నది. మహర్షి దేవేంద్రనాథ టాగోర్ గారు శ్రీమదనమున గూర్చుండి యుండెడివారు. దీని కట్టెరుట దామకగిరి కిభరములు కనబడుచుండును. ఈ యానరణమునకు భవనము లలో మధ్యమైవ రెండుగలవు. అతిభగవంతు, వీరిలో నొక్కటి. మహర్షి గూడ తన జీవితకాలమున నీ భవనమున నివసించుచుండెను. ఈ భవనమున నివసించునా రీతిపట్ల నవలం బించవలెను.

- 1. దేవుని పూజంపుము.
- 2. ఏమతమును నిరసించుము.
- 3. భగవంతునకు సదాచారమునకును విరుద్ధములగు నెట్టి కార్యములకు చేయకుము.
- 4. సాకారప్రాణి నెన్నడును చేయకుము.

మనవియే విధము.

రెండవభవనము బ్రహ్మయందెరుము. దీనిలో భూతలమున చలువగాళ్లు పరుపబడినవి. అద్దములే గొడవగా నమర్చబడినవి ప్రతి ఆదివారమునక బుధవారమునకు ఈమందిరమున బ్రహ్మ పాపన జరుగును. తపాలకచ్చేరి కాంతినికేతనమునకున్నది. దీని కన్నిటికన్న విభావితమైనది "బ్రహ్మ విద్యాలయము" దీనినే భోల్పూరు పాతపాటయని సాధారణముగ పిలిచెదరు. 1911 వ సంవత్సరము జనవరి నెలలో నీపాతపాట ఏర్పరుపబడినది. దీనికి భగవంతునిపేరుగ నేమియులేదు. మహర్షి దేవేంద్రనాథ టాగోర్ గారు సాక్షాత్తులైన మహాకవిరవీంద్రనాథ టాగోర్ గారు గ్రంథములవలనను కవులు నాదాయకమై దీనికి మూలాధారము మహాకవి రవీంద్రనాథ టాగోర్ చేసిన నొక బడిన బహుమాన సంకల్పమున లభించిన విత్తమంతయును గూడ మహాకవి ఈపాతపాటకే యొసంగెను. ఈపాతపాటకు కొద్ది మంది పరిపాలక సంఘసభ్యులు కలరుగాని ప్రధానమును భారమును మహాకవియే వహించుచున్నారు. ఈపాతపాటలో విద్యార్థులు, గ్రంథముల విద్యయును సాధ్యములు గల గ్రంథములు, తెలుగు నేను మాచిన పద్యముల సేరి ఇవ్వకు. విద్యార్థులసంఖ్యయు మహాకవికు సంఖ్యయు గూడ చాలాపెద్దవిని వింటిని ఉపాధ్యాయులలోనిట్లు ఇంజనీరులో విద్యార్థులనుచేసి వచ్చింది. గురు కట్టపెట్టినది చివ్విరి మహాకవిగూడ కొన్ని విషయములు బోధించుచుండెను. భీమిని నెయింతునోనెట్ల కళాకాలలో నెడుక నుపాధ్యాయులుగా ఆంధ్రముగానగూడ మహాకవికి సహాయులుగా నున్నారు. ఉపాధ్యాయులలో చాలమంది జీవయాశ్రమ వలయుంతల స్వల్ప వేతనములను మాత్రమే పుచ్చుకొని జీవించుచున్నారని విద్యార్థులలో నెద్దల మహారాష్ట్రులు, నేపాలదేశము నొకకడ నేనుమాచితిని. ఇంగ్లాండు

దేశమున విద్యనభ్యసించినవచ్చి ఈ పాతపాటలో నేనచేయుట కొక బహుదేశీ ముద్రను వాలుడంగీకరించుటనే నెరిసిని పంపి న్నిచ్చించిరి. నిచ్చు బాతులబాతులను రివ్యంతరముగ నీపాతపాటలో చేర్చుకొందురు. తక్కినవాడెవరోపాటు వారినిగూడ నెలసి మెలంగ విచ్చెదరు. నెండ్లియైన వాల్లను చేర్చుకొనకు. విద్యార్థులు బ్రహ్మచర్యమును జరుపవలెను. వారు చాపలవై పరుండెదరు. మిక్కిలి సామ్యములగు బట్టలను కట్టుకొందురు. నేలగూర్చుండియే భుజించెదరు. వారు బాహ్యసేమ కేగి కాల్య కృత్యములను నిర్వర్తించి నాతికడ స్నానము చేసెదరు. వారిలో గౌరవాగౌరవములు భవిక వనిపత భేదములు కృత్రిమములకారములను లేనేలేవు. ప్రకృతి కాంతి యుత్పింగముననే, లాటితులై వారు వెంపడుచున్నారట. నవాబ్ క్రియే యగును. ఏబాలున కెటుల దుంచిన నటులా తడా చరించును. మనోబోధ్యులమును కలిగించు నిబంధనలను కట్టకులనులేవు. కొందరు బాలురు చెట్టుకొమ్మందురు. కొందరు యుల్లలూగుచుండురు. కొందరు విత్తనములను చల్లుచుండురు. కొందరు గీతములను పాడుచుండురు. వేయేల వా యాశ్రమవా తావరణముగాన మిరితమైయున్నది. గానము చేయునవారటల తనేలేరు. విద్యార్థులు మహాకవిలనునియమితకాలమునకుచ్చా యలనాసీనులై విద్యాగోష్ఠి నలిపెదరువచ్చి ప్రతిబంధముకలిగినపు డామాత్రము మందిరములోని కరిగిన సారాలలోగోష్ఠి నలిపెదరు విద్యార్థులు కంబళులపై గూర్చుండురు ఉపాధ్యాయులు లాసనములపై గూర్చుండియోలేక నిలువబడియో బోధించెదరు. ఈరీతిగా విద్యాగోష్ఠి యుండునును సాయంత్రమునను బహిరంగ ప్రదేశమునందే జరుగును ఉదయము 10 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకును పాతపాటలజరుగవు. ఆకాలమున విద్యాభ్యాసము నాగోగ్యకరమైనను మనఃపట్టణము లలో నాకాలముననే చదువుచే చెప్పనగుని యచట నాకాలమున వికాంతియొసంగెదరు. నెలపునెలములలో గురుభిక్షులందరును కలసి భరితాశ్రమముల మున్నగుమధ్య ప్రదేశములను మాడబోవుచుండురు. విద్యవంగ భాష యందే నేర్చుబడును. ఈపాతపాటలో చదివినవిద్యార్థులు కొందరు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు వెళ్లికృతార్థులై. తరగతుల విభజనము, అధ్యసించు విషయ సామాన్యమునబట్టి చేసెదరు. అనంతరమైవో నొకబాలుడు వాబ్బయమునొక తరగతివారిలోడను గణితమును మరియొకతరగతి వారిలోడను కలసియభ్యసించును. తరగతి లోను తమవిద్యార్థి నామమును బట్టితరగతి నామమేర్పడును పరీక్షాగ్రంథ సిద్ధాంత సంఘమున్నది. ప్రతిసంవత్సరమును పాధ్యాయులందరును కలసి ప్రధానోపాధ్యాయునియొ జెంతురుగాన ప్రత్యుపాధ్యాయుడును కొంత కాలము ప్రధానోపాధ్యాయుడగుటకర కాశముకలరు క్రొత్తగా ప్రధానోపాధ్యాయుడైయును బడసి యుపాధ్యాయుని కదివర కాపనిని చేసిన వారందరును పరిపాలనా విషయమున సహాయ మొనరింతురు. పత్రికను కొకసారి సభజరుగు. ఆసభకుపాధ్యాయులు విద్యార్థులును గూడ వచ్చెదరుగాని. విద్యార్థులలోనుండియే యభ్యుక్తులనిని యోజించెదరు దానివలన విద్యార్థులకు ప్రజాసేవకు భవము పాగుగా లభించును. ఈసభలలో రాజకీయవిషయములు పూర్తిగా నిషేధించబడును విద్యార్థులలో నొకపరిపాలకసంఘము కలదు. లోపములు జరిగినచో, నిసంఘమునకు తెలుపబడును నిందితుడు మరియొకవిద్యార్థిని తనపక్షమున వాదించుటకు నియమింపవచ్చును ఈసంఘమువారి తీర్మానము నల్లంఘ్యము నానుబంధించుట సామాన్యముగ నిలుపండును బ్రహ్మవిద్యాలయమున 3 దినములలో 10 దినములలోతుడుట కపరాధమునబట్టి యితనికి జైలివిధింపబడును. ప్రతిబాలుడును నెలకు రు 15 ఇవ్వవలెను. బాలురు ప్రతిదినము సాయంకాలము కాలిబాటియాట నాడెదరు. పాతపాటచేరియున్న గోకాలకండి వారికేపూటకాపుట పచ్చదే పిలికినపాటవచ్చును. విద్యార్థులందరు నాగోగ్యతంతులుగ నెయున్నారు వారు మాంససాగులును వికాసవదలులుగా నున్నారు. అయినను అనవరమున కాకస్మికవ్యాధులకు చికిత్స చేయుటకయు వైద్య కాలగలదు.

ఈపాతపాట నేర్పరచినవారు బ్రహ్మజమాన మతము వారు. బ్రహ్మ సామాజికములు జాతీయతను గోల్పోయిరి. వీరికి పురాతన హిందూమత గ్రంథములయందు కన్నత్రైపుర మతగ్రంథమునందభిమానము మెండువాడు అంగ్లేయులవలె బట్టలను ధరించుటకును ఆహార పదార్థములను భుజించుటకును, గోరెదరుగాని భారతీయవిధానములు వారికిని చింపవు అను నదంతుల యాశ్చర్యమునకేగి

మాచినవారికి కేవలము కల్పితములని తోచకమానవు ఈపాతపాటలోని విద్యార్థులు మున్నగువారందరను వంగదేశీయులే యైనను వాస్తవ్యమాంసమునుచుట్టురు సరిగదా. కేవలముగూడ దిగు. భోవతిని యుత్తరీయమున ధరింతురు. పాదరక్షలను ధరింపరు, వారందరును పొగిద్దుకనే స్నానముచేసెదరు. ఉదయమున సాయంత్రమునను సాయందనుని వికాల్పమున నాసీనులై యుపనిషద్వ్యాకర్మములలో భగవత్పూర్ణ మొనరింతురు. నమస్కరించుటయే వారియాచారము. గృంథాలయమున బాలురు తుపయాక్రములగు సంస్కృతాంగ్ల వంగ భాషా గ్రంథము లనేకములుగలవు. సమీపగ్రామమున నొక నిమ్మజాతి రాత్రి పాతపాటకు పీఠస్థరచిరి. నంటుల ప్రకార మాశ్రమములోని విద్యార్థులూ పాతపాట కేగి నిమ్మజాతి బాటరకు విద్య చేయుచుండురు. 1918లో నేనీ పాతపాటను జూచి లోమల కీలకలా లాచరిత్రమును సంగ్రహముగ వికరించుట కొర కెటుల. వాసితి. మూర్ఖదేశమున గూర్చియు కాంతినికేతనమును గూర్చియు మహాకవి వ్రాసిన గీతములు పాడుచు "జయహో" భారతమాస్య విధాతా" యనిస్మరించుచు వారందరును పారవశ్యమున జొరొక్కచుండురని లీడరు ప్రతికొకరు వ్రాసిరి.

గోఖలేస్మరణ చిహ్న నిధి:— మూడవ పట్టిక చందాదారులవలన కలెవిగ్రహముగ రు 468 లును హిందూదేశ సేవక సంఘమునకు రు 977 లును వసూలైనవి.

బాయి నుందరీ బాయిగారికి కెయిసరీహిందు వెండిపతకము:— ఈవిషయమున సర్ నారాయణచంద్రావర్మగారు తమూర్తె. ఎస్. సిరుకుం వెనికి చేరినదల్లా తేయసిరుగారు భార్యయని తెలియుచున్నది.

కొడుకు మీదతల్లి కేసు చేయుట:— కలకత్తాలో ఆర్. ఎమ్. జే. బానూసు దొరసాని వసించుగడికామెకుమారుడు జే. ఎం. బానూసు తాళముకనీ ఆమెనాగడిలోనికి వెళ్లకుండచేసినందున నామెకుమారునిమీద 4 వ తేదీకుక్త వారమునాడు కేసు చేసినది. ఈ మె కమాన్డరు కచ్చాడిప్పుడు కాకాల సి సా మ్యు యుండుట కలదు అతడు చుప్పనావాసము ప్రారంభించి చేసినదతడచున్నాడని ఆమెనుతెలిసి ఆసామ్యునిచ్చుట మానిచేసినది. అందువెన తడామెగడికాళము చేసెను. అతడట్టి దుంగగములను చేయకుండ నిరోధించవలెనని యామి కొంగా న్యాయాధిపతి యట్లుత్తరవు చేసెను.

కార్మికలు ప్రభువుగారి యుదారభావము

జ్ఞానేంద్ర చంద్రముజ్జూరను నడవోక, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారి కుమారుడు. ఇతనికి స్వాధిపాస కిక్కి విధింపబడినది. ఇతడు స్వాస్థ్యధృసంబంధమును కోగముకలన బాధపడుచున్నాడు. ఇతని సోదరుడట్టి వ్యాధిగ్రస్తనే చనిపోయెను. అతనికి జరిచర్యచేయుటలో నావ్యాధి ఇతనికిగూడ పోకింది. దీనివలననే ఇతనిని ఎం ఎస్ పరీక్షకు వెళ్లనియ్యలేదు. మే నెల 1 వ తేదీనుండి గోపాలచంద్రులపట్టి గారు బిడ్డను రాయగారుఅను సద్గురు సుబ్రహ్మణ్యైశ్వరీత కి చికిత్సచేయుచున్నారని అగట్ట నెలొఖరువరకు చికిత్సజరుగలేదు. ఇతని కేసును గొంగంజి నగరాధికేషము కాఖనారి గ్రంథములో మైముస్సింగు అను కీలన సమితిలో నితడు సభ్యుడుగా నున్నాడను కారణమున నమోదుచేయబడినది. అని మొదలు వారి తీరి నొక కంటకరివెట్టుచున్నారని ఇతని మీద నెట్టికేసునులేలేదు. ఇతడు క్రైమగ్నరుగాకి విన్నవించుకొ నెను. గవర్నరుగారి యుత్తరవు రాక పూర్వమే ఇతడు నిర్ణీత స్థలమునకు వెళ్లవలసిన గడువువచ్చుటచే నెత్తువెల్లెను అతనిని తక్షణమే స్వస్థచామున కంపునదియ. దయాశీలుగు కార్మికలు ప్రభువుగా రాజ్హించి ప్రజలపేరుకు పాత్రులైరి.

మంచితరుణము

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

రెవ సంవత్సరాది సాచిక తయారైనది. 10000 పుస్తకములు బయిండునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ప్రచురమునకు ప్రకటనముల బంపగోరినవా రింకను యాలస్యముచేయరాదు వెంటనే వ్రాయుడు.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(ASSOCIATED PRESS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Mr. Churchill on the Situation.

His Speech at Dundee.

The Navy Increasing by Leaps and Bounds.

LONDON, June 6.

Mr. Churchill, speaking at Dundee, said he was sent to the Admiralty about the time of the Agadir crisis with the express duty of putting the fleet into a state of instant and constant readiness for war in case we were attacked by Germany. Ever since the strength of the Navy was growing by leaps and bounds in all classes of warships. Everything was in perfect order, and through the seas of the world no hostile flag was down (loud cheers.)

Cordial Reference to Mr. Balfour.

Mr. Churchill emphasised with great pleasure that Mr. Balfour had gone to the Admiralty, and that he would do everything loyally to support him.

The Struggle in the Dardanelles.

The struggle in the Dardanelles would be a heavy one, but victory would make amends for all. The Fleet you are employing there is your strip us fleet, and the losses of ships, therefore, so long as precious lives are saved, must not be exaggerated.

A Defence of Lord Kitchener.

The military operations will also be costly, but Lord Kitchener did not embark on this operation without the most careful consideration. His critics are presumptuous. These losses are also leading to a great prize. We are within a few miles of a victory such as this war has not yet seen and which will repay all the losses.

The Situation Encouraging.

The situation did not justify anything but much encouragement. Britain's part in the war in only ten months was magnificent.

Lord Haldane's Warning.

Mr. Churchill paid a tribute to Lord Haldane, denouncing the newspaper attacks on leaders, which ought not to be allowed. "Lord Haldane from his knowledge of the Germans warned us to be on our guard against the dangerous side of Germany's nature."

No Need for Compulsion.

Mr. Churchill affirmed that he saw no necessity for compulsion for the army, though on a different footing the whole nation must be organised and mobilised.

The Nation's Message to the Government.

Mr. Churchill said what the nation expected from the National Government was action. The message he would take back to the Government was "Act with faith and courage. Trust the people. They have never failed you yet."

Compulsion not Necessary.

The State in the hour of supreme need had absolute power over all subjects. If compulsion were necessary to win the war he would support it but it was not necessary. "Such is the character of the people that the only places which never lack volunteers are the bloody trenches of France and Flanders." But the service at home to keep the fighting men supplied was on a different footing. Peace would be impossible in Europe till German militarism was so shattered that it was unable in any way to resist the will of the conquering powers. Therefore the whole nation must be organised and mobilised. The Government must assert such control that everyone would do his or her share as the grand reserve of the allied cause. We must advance as one man. Britain's undivided might hurled into the conflict would be irresistible.

Airship shot at Evere Bombarded by one British Airship.

LONDON, June 7.

The Admiralty announces that early this morning eight Lieutenants J. C. Wilson and J. S. Mills dropped bombs on the airship shot at Evere northward of Brussels. The shed was observed to be in flames. It is not known whether any zeppelin was inside but flames reached to a great height. Both the pilots returned safely. At three in the morning eight sub-lieutenant R. Winceford attacked a zeppelin between Ghent and Brussels at a height of six thousand feet. He dropped six bombs and the zeppelin exploded and fell to the ground and burned for a considerable time. The force of the explosion caused the monoplane to turn turtle. The pilot succeeded in righting the machine. He had to make a forced landing in the enemy's country but was able to restart his engine and returned safely.

Zeppelin Raid on the East-Coast.

LONDON, June 7.

The Admiralty announces that a zeppelin visited the east-coast last night and incendiary and explosive bombs were dropped. They caused two fires and resulted in five deaths. Forty persons were injured.

Trawlers Torpedoed.

LONDON, June 7.

Seventeen trawlers and a sugar ship have been torpedoed during the week-end. The crews were saved.

TELEGRAMS.

The Cotton Situation.

LONDON, June 7.

An interview between Sir George Askwith and the card-room workers has opened. There is a promising prospect that the cotton lockout will be averted. Several sections of the cotton industry held meetings on Saturday to discuss the situation and at each hopeful feeling prevailed.

FRANCE.

Battle at Arras.

LONDON, June 7.

The battle at Arras continues favourable to the French troops. The communique speaks of an artillery duel last night of extreme intensity. The Germans counter-attacked against the Souchez refinery but were defeated by the French artillery. Another counter-attack northward of Labyrinth was repulsed by the infantry. The French made new progress particularly in Labyrinth and at Lorette. We also made a night attack at Haruterne and captured two successive lines of trenches on the front of 1200 metres taking prisoners and some quickfiring. The Germans counter-attacked last night northward of Aisne but the French despite violent conflicts kept all their gains.

RUSSIA.

Naval Affairs in the Baltic.

LONDON, June 6.

PETROGRAD.—It is officially announced that a strong German fleet appeared in the middle Baltic and exchanged shots with Russian warships near the Gulf of Riga.

Naval Battle in the Baltic.

LONDON, June 7.

PETROGRAD.—Russian submarines reported the approach of German destroyers preceding battleships in the Gulf of Riga. The Germans retired on the advance of the Russian fleet and afterwards the German hydroplanes made an entirely abortive attack being driven off by the Russian artillery. The German fleet again approached the Russian shores yesterday. It was attacked by submarines and the Russians also successfully laid mines on the route of the enemy. Three German warships are known to have been sunk or damaged. One enemy submarine sank the transport Yenissei. Thirty-two were saved.

STOCKHOLM.—The battle in the Baltic lasted six hours. The firing of twenty shots was heard every minute for a long time.

TURKEY.

Operations in Gallipoli.

Capture of Turkish Trenches and Prisoners.

LONDON, June 6.

The Press Bureau reports that a general attack was made on the Turkish trenches in the Southern area of Gallipoli Peninsula on Friday morning and a second attack on Friday night. The attacks resulted in an advance of five hundred yards, including two lines of Turkish trenches along a front of nearly three miles. Four hundred prisoners were captured. We are now consolidating the new positions and strengthening the line.

French Official Account.

An official message issued in Paris, referring to the same operations says:—The Allies on Friday attacked the entire front with the object of taking certain points d'appui. The British centre occupied two lines of Turkish trenches over a front of four hundred metres, while the first French division captured the first line. The enemy's losses were very heavy, and hundreds of prisoners were taken, including some German sailors.

Our artillery held that of the enemy during the whole engagement. Two Turkish counter-attacks at night were easily repulsed.

GREECE.

The King of Greece.

Reason for the Operation.

LONDON, June 6.

ATHENS.—The removal of a portion of the King's rib was to allow of the exit of pus following on pleurisy.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

Fighting in Galicia.

SIMLA, June 8.

The following telegram has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State dated the 3rd June:—In northern Galicia the Russians continue driving back the Germans who are in disorderly retreat, the Russians having gained further successes on the left bank of the lower San. Though the enemy on the right bank continued the attack on the valley of Wisznia the result of it is still undecided. Between Przemyśl and the Dnieper in the region of Krudience about 20 miles south east of Przemyśl the Russians again drove back the enemy inflicting enormous losses. Between the rivers Tisza and Stryk the Russians fell back on the Dnieper bridge head.

Russia Suffers for Want of Munitions.

The "Daily Telegraph's" Petrograd correspondent reports that it is stated in authoritative quarters that the ports have been reduced by the Russians to shapeless ruins, guns removed, bridges over the San blown up, rail-

TELEGRAMS.

road destroyed and all military stores which could not be removed also destroyed. The recapture of Przemyśl is regarded as a blow to the Russians but in no sense a decisive event and the vast battle already waging for weeks may be continued for weeks more before yielding a decisive issue. The main cause of the Russian set-back is recognised to be want of munitions.

Sir J. French's Report.

Sir John French reports that the fighting during the last few days is mainly confined to ordinary engagements north east of Givenchy. We expelled the enemy from the trenches on the front of Vernex. The French progressed towards Souchez.

The Italian Offensive.

The Italians occupied two more positions in advance towards Rovereto in Trentino and have seriously damaged the Austrian forts. In the middle of Isonzo the Italian offensive met with great difficulties from the nature of the ground and formidable entrenchments occupied by numerous Austrian forces. The fighting lasted all day and the Italians are in possession of the summit and slopes northeast of Tolmino on the left bank of the Isonzo.

The Premier at the Front.

Mr. Asquith spent four days at the British front visiting most interesting sections, our line including that held by the Indian troops and was everywhere received with the greatest enthusiasm. He also conferred at British headquarters with General Joffre and the French War Minister.

The Munitions Minister's Tour.

Mr. Lloyd George yesterday visited Liverpool to discuss how best to augment the output of munitions. He said the situation was as grave as this country had been ever confronted with. He never doubted where victory would rest but it would come sooner by recognising the difficulties. We want specially help of those who can contribute to increase munitions. His intention was to use as much as possible the business brain of the community and he wanted to suspend during the war not only Trade Union Regulations but some Government Regulations too.

Little Damage from Airships.

On the night of the 4th June hostile airships visited the south and east coast of England. Little or no damage was done.

The Dardanelles Blockade.

It is announced for general information that a blockade has been established on the Asia Minor coast from the mouth of the 3rd June 1915. The entrance to the Dardanelles and Samsun Straits are included in the area which extends from latitude 37 degrees 35 minutes north to 40 degrees 35 minutes north.

A Maharajah's Generous Offer.

SIMLA, June 7.

The Maharaja of Sirchi has very generously offered Rs. 25,000 for provision of comforts for Indian troops on active service. The offer has been gratefully accepted by H. E. the Viceroy.

CALCUTTA.

Suit for Wrongful Dismissal.

CALCUTTA, June 7.

At the High Court, to-day, Justice Inam delivered judgment in the suit brought by Alexander Gault against the Baranagore Pure Factory Co. to recover Rs. 3,163 as damages for wrongful dismissal. The plaintiff was engaged by the defendant Company in August 1910 as their factory mechanic for four years. He was to get as his salary Rs. 2,500 for the first year, Rs. 2,750 for second, and Rs. 3,000 for third and fourth years, of which Rs. 100 per month was to be paid at home. Out of the wages, defendant company retained Rs. 600 as a deposit and security. Plaintiff worked till 5th November 1913, when he left for his home in Scotland. He came out to India again on the 1st March and was dismissed on 18th June 1914. His Lordship held that the impetuous request of the plaintiff for passage money after an altercation with the Manager of the defendant Co. was responsible for the dismissal. The claim for damages was dismissed, but the plaintiff was given a decree of Rs. 1,500 including Rs. 1,000 costs and Rs. 500 deposit money.

An Interesting Suit.

Arising out of an Endowment to Calcutta University

CALCUTTA, June 7.

Justices Inam and Groves will preside over a special bench at the High Court, which will sit from the 21st instant, to hear the original suit which arose out of Sir Taraka Nath Palit's endowment of about fifteen lakhs of rupees to the Calcutta University for scientific and technical education. After the death of Sir Taraka Nath, one of his sons, Mr. J. Palit, Barrister, filed the present suit to have the endowment declared void, making the University and his brother L. Palit I. C. S. retired, defendants. By consent of the parties the suit will be heard by two Judges, so that an appeal, if any, will lie direct to the Privy Council.

A Case of Stabbing.

On Board the S. S. "Lanka."

CALCUTTA, June 7.

While the S. S. "Lanka" which arrived in Port yesterday from Rangoon, was on its outward voyage and just as it passed out of the Irrawaddy river, a Mahomedan passenger appears to have got into an altercation with two Sikh passengers on board, named Gujar and Dhillip Singh, during the course of which he stabbed them both rather severely with a large clasp knife. The accused was arrested by the ship's crew and made over to the port Police on arrival in Calcutta. There were on board 36 Sikhs who were returning to the Punjab after having spent some years in Penang. The accused will be placed on his trial in due course.

TELEGRAMS.

A Police Officer Saved from the Gallows.
Commutation of Sentence.

CALCUTTA, June 8. The Governor of Bengal has commuted the death sentence passed on Dwijendra Chunder Mukherjee to transportation for life. Dwijendra was a police officer in Criminal Intelligence Department and was posted to Senhati to watch political suspects.

While there he was charged with shooting dead a Brahmin girl and was sentenced to death by the Sessions Judge of Khulna. After the High Court had confirmed death sentence Dwijendra's wife submitted a memorial to the Governor for clemency which was granted.

A Teacher Arrested for Political Dacoity.

CALCUTTA, June 8. In connection with the Khalipur political dacoity in the Pabna district Herendra Chunder Chakravarti, a teacher of Calcutta Academy, was arrested on Saturday. An application for bail was moved on his behalf but the Magistrate refused the application.

Suspending of Train Service Between Badarpur and Lunding Temporarily.

CHITTAGONG, June 7. Owing to the slips on the hill section of the A. B. Railway due to heavy rain the service between Badarpur and Lunding is temporarily suspended. All coaching traffic to and from Assam must pass via Gauhati.

BOMBAY.

The Mail Steamer.

BOMBAY, June 7. The P. and O. steamer "Kaiser-i-Hind" is expected to arrive in Bombay Harbour at 6 A.M. on Friday next, the 11th instant, with the English mails of the 22nd ultimo. The steamer "Caledonia," which left Bombay on the 15th ultimo, arrived in London on Sunday, the 26th instant—all well.

PUNJAB.

The Lahore Case.

LAHORE, June 7. The "Civil and Military Gazette" understands that the hearing of the Lahore Conspiracy case is not expected to be concluded before the end of July at the earliest.

The Dagri Case.

MULIAN, June 7. In the Dagri case the special Tribunal to-day sentenced nine accused to five years rigorous imprisonment each, the rest being acquitted.

UNITED PROVINCES.

CONTEMPLATED AIR RAID ON LONDON.

Why German Reply to America Delayed.

LONDON, June 5. The opinion is expressed in New York that Germany's attempt to delay giving a definite reply to the American note is connected with reported German plans for a simultaneous attack on England by air and sea. According to the report it is proposed to send three fleets, each consisting of a zeppelin with four aeroplanes, to raid the south coast, Thames estuary and Norfolk, finally concentrating at London. The reply is to depend on the result of the raid.

The President's Note Delayed.

Owing to Indisposition.

LONDON, June 7. WASHINGTON.—President Wilson's indisposition has prevented the completion of his note to Germany. Its publication is not now expected before Wednesday. Extraordinary precautions will be taken to ensure its textual accuracy before delivery in Berlin.

SIND.

The Government Wheat Exporting Policy.

Interfering with the Whole Importing Interests of India.

KARACHI, June 7. Whilst the Government started off their wheat business by an assurance that they would interfere as little as possible with the existing interests they have in practice under the impulse of a grasping spirit which endeavours to save a penny here and a penny there displaced or interfered with wheat merchants, freight brokers, ship agents, exporters of parcels, exchange brokers, exchange banks and the whole of the importing interests of India.

A Press Communique issued from Simla on the 24th ultimo implied that the Government have acted in this way to avoid cost to the taxpayer. This defence cannot be allowed to pass unchallenged the practical outcome of the Government's actions will be not to save the taxpayer but to add a few thousand pounds of additional profits at the expense of the British commercial interests to the several millions sterling of profit which are already assured to the Government by a continuance on the present state of the wheat export scheme unless the Government use some of these profits to recompense the classes and individuals suffering from the action of the administration promised by Lord Crewe, but the question then arises why inflict unnece-

TELEGRAMS.

sary suffering simply to recompense the sufferings at some indefinite date hereafter. Why not carry on the state wheat export business by the aid of the existing wheat exporting machinery as promised in the beginning. The "Sind Gazette" says that there is a feeling that the Government have introduced a Marwadi or grasping spirit into their handling of some of the details of the wheat export problem.

Weather Report.

SIMLA, June 7. Rainfall occurred chiefly in Assam and Bengal. There has been a few falls in Burma, Mussoorie Hills, and South Peninsula. Chief amounts are:—Rangoon 1 1/2 Cherrapunji 19. Silchar 5, Tezpur 2, Gauhati and Bogra 1 1/2, Burdwan 2, Narayanganj 1, Nagpur a half, Mysore 2. There has been no development of the conditions over south Arabian Sea.

FORECAST:—No great change. EARTHQUAKE REPORT:—A shock probably of moderate intensity at its origin about twelve thousand miles away was recorded by Simla Seismograph at three hours nineteen minutes this morning.

Weather Report.

SIMLA, June 8. There has been slight increase of rainfall in the Peninsula. Rainfall has continued in Burma coast, Assam and Bengal. The Principal amounts are:—Cherrapunji five inches, silchar one and half, Narayanganj three, Barisal and Balasore one, Bellary three and Waltair one. FORECAST:—Further increase of rainfall in the Peninsula.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

NOTABLE INCIDENTS IN PARLIAMENT.

New Minister's Reply.

LONDON, June 7. There were notable incidents in the House of Commons to-day when the new Ministers rose to reply to questions. They were given hearty reception. Among the first was Mr. Bonar Law who was warmly cheered. The enthusiasm was renewed when Mr. Asquith entered the House and sat beside Mr. Bonar Law. The Premier eloquently welcomed the accession of Italy to the cause of the Allies. Great Britain had always watched the formation of United Italy with the keenest sympathy and most ardent hopes. Now her gallant soldiers and sailors were our comrades in the struggle for the liberties of the world.

Asked whether it was intended to reply on the present recruiting facilities Mr. Asquith stated that response to the last appeal had been satisfactory and a full announcement of the Government's policy would be made shortly.

Lord Robert Cecil said that he was aware that the American Government had made communication to the Japanese Government on the subject of the Chino-Japanese treaty and the further expression of views of the British Government on this question was unnecessary. Lord R. Cecil said he was not yet in a position to make any statement respecting the suggested prohibition of enemy trading in China.

A Minelayer Mined and Lost.

PARIS.—The Minelayer "Casablanca" has been mined at the entrance to the Aegean. A British destroyer picked up two officers and 64 of the crew. It is possible that others may have reached the coast and been captured by the Turks.

Subversion of British Trade.

German Plot in Hong Kong.

LONDON, June 8. Replying to a question regarding the discovery in Hong Kong of plans supported by German Government for the complete subversion of British trade in the far East Mr. Bonar Law said in the Commons that the reports to this effect had been current in Hong Kong. He added, "I have been in communication with the Governor and had better say nothing more at present."

Financial Proposals Discussed.

Italy and Britain.

LONDON, June 7. It is officially announced that Mr. McKenna and the Italian Finance Minister discussed proposals for financial co-operation and the conference disclosed complete agreement between the two Governments and their resolution to co-operate in the use of financial resources in the same ungrudging spirit as the naval and military forces.

A Successful Naval Bombardment.

LONDON, June 7. It is officially announced that on May 30th after the naval bombardment a landing party stormed Sphinxhausen, (Lake Nyasa), and the Germans were driven out with loss. Rifles, ammunition, and stores were captured and the armed steamer "Hermann Von Wissmann" was destroyed. The troops re-embarked successfully. Only one was wounded.

LONDON, June 8. The exports show an increase of £ 12,545,676 and imports decrease of £ 84,32,198. Increases among imports include food drink and tobacco 81,16,627, raw cotton £ 27,37,507, and wool 23,761,86. Decreases in exports include manufactured cotton 22,209,25.

యందు పర్యవసారములు.

ఒక చిత్రాభిప్రాయము

న్యాయాధ్యక్ష పట్టణమందలి కామెర్స అండ్ నౌనాన్స్ అను ప్రతీకకు నదిపర్యాయ కమిషన్ హెచ్. వ్రైసు అను నాతడు ఒక సంవత్సరములో జెప్పిన యభిప్రాయములు, "న్యాయాధ్యక్ష పర్యవసారము" అను ప్రతీకయందు నీ విధముగా ప్రచురింపబడినవి :—

ప్రస్తుతము ఐరోపామండలమునందు రేపదున్న యుద్ధము విషయమే జనసామాన్యమునకు గలుగు, దిగులు ఆకారణముగా వారలకు వాలు మనసులతో దెండుకొను మహద్భయోత్పత్తి తము గాని వేరుకాదు. మానవాళి భవముల నిన్నిటి వెనుక దన్నీ, గతకాలమునాటి సమాచారముల మరచి, వెనుకటి యుద్ధములను, వాని సుధులను, తదనంతరపు నిర్ణయములను, వీనిని బరీక్షింపక, తమకంటి ముందు, ఈ ఘడియను జరుగుచున్న జాతరలను కేవల ప్రళయకాల చిహ్నములుగా తెక్కించుకొనుచు నిర్విమలముగా భయపడుచున్నాము. సానుప్రాప్తిపట్టు పట్టణములో 90,00,00,000 రూపాయల అస్త్రీ తగులపడి పోయిన దనిన నుండు యుద్ధమును చున్నది; ప్రపంచము నందెక్కడ చూచి, ననునదేమిట. కానిసంయుక్త రాష్ట్రములలో ప్రతిభక్తమును నామాత్రపు అస్త్రీమంటలలో గలియుచునేయున్నది. ఈపట్టు స్థలవిస్తీర్ణమున, కాలవిస్తీర్ణమున సంతకాకను పడకన్నది టైటానిక్ యోడలో 1600 జనులు (తండ్రిలు, తల్లిలు, పిల్లలు అందఱును) ముగిసిపోయినారని వినుటతోడనే, ప్రభువారా ప్రతీకయ "నీ ఘోరమును గుఱించి వ్రాసినది కాని మనరాజ్యమున (అదిగా సంయుక్త రాష్ట్రములందు) ప్రతిదినమున పిన్న పిల్లలు 1600 మంది చనిపోవుటలేదా? కానియిది సామాన్య సంగతిగనే యెంచబడుచున్నది. ఇట్లే యుద్ధవిషయపు తప్పును గలుగుచున్నది. ఫిరంగులు మ్రోతలను, దెబ్బలడినిన జారి యేడ్చులను వినుచునేనుండనే, వేదవేద కావ్యములు, అపరకర్మలాదిగా నేవియులేక యుద్ధము యుద్ధముగాకలభూమినిజూచిపోదనే, హృదయములుబట్టబాక. "ఇక నేనున్నది ఇక నేనున్నది! అని కేకలేడుచున్నాము. ఇంతమంది చనిపోయిన నింక కృష్ణాదివ్యాపారములజరుపువారెవరు? ఇన్ని ప్రాణములును ఇంత భవమును మృత్యుదేవతకు బలిమిగుచుండ, నికదేశముల గలియేమి కావలయును? అని యంతకంతకు భయముల దెంచుకొనుచున్నాము. అంతేకాని, నిశ్చలబుద్ధితో నిజమాటాచింపు వారెవరును గాఁరారు. యుద్ధమునగా దేశక్షేమాధ్యక్షమునప్పు నొక యుత్సాహ ప్రేరేపణముగా భావింపవలసి యున్నది అది శ్రేయోదాయకమేగాని, ఔషధకారణము క్షయకారణమును గానేరదు. ఇందుకు పూర్వచరిత్రలే నిదర్శనములు. పూర్వకాలమునందును నిర్దిష్టంగాను లేనియెడల జరిగినవి. అయితములవారు వారి నాటియుద్ధముల గుఱించి మనలేనే మునుకొనియున్నాడు. నెహెలియను కాలమున నాతడు జరిపిన మహాసంగ్రామములబట్టి "ఇతిదు ఐరోపు సంఘి నొకదిట్లుకు తెచ్చునగాదా!" యని యుద్ఘటివారు బెదరినారు. కాని యుద్ధము గడచినపిదప శతాబ్దములలో ఐరోపా ఖండమెల్ల గాంచిన సంఘాభివృద్ధియు, కృష్ణాభివృద్ధియు నందు కొలదికాలమున ముందెన్నిదను గాంచియుండలేదు. ఇటులే క్రిమియను యుద్ధసమయమున, ఇంగ్లాండు ప్రాను, దేశముల వ్యాపారములన్నియు గట్టువడకుండుటయే గాక పూర్వము కంటె వేగముగా దెంపొంది, సుధితే నిన తథ్యవారిత సంత శ్రీధుముగనే రెండు దేశములను నిభివృద్ధి జెందినవి. మరియు, జర్మనీనాన ప్రస్తుతపు బుగ్గర్మనునకు నారంభము ప్రాంకో ప్రేమియును యుద్ధమేకదా? ఆయుద్ధమే ప్రాప్తువారికిగూడ నపూర్వపు నాత్మకృత్యమును బురకొల్పి వీరి ప్రస్తుతపు బలపరాక్రమములకు గారామునెడి. తుదకు బోయాయుద్ధమువల్ల ఇంగ్లాండునకు 800,00,00,000 రూపాయలు నష్టము కలిగినది; అయినను యుద్ధాంతమున నింగ్లాండు గాంచిన సర్వవిషయాభివృద్ధియే నేను చెప్పిన దానికి సాక్ష్యము. అంతవరకుగూడ నవసరములేదు. మన సంయుక్త రాష్ట్రమునకు స్పెర్సిఫావారితో యుద్ధము జరగిన పిమ్మట, మనము గాంచిన సంఘాభివృద్ధి మనకు తెలియదా?

పార్లమెంటు సభలో హిందూ

దేశ ప్రశంస

28 వ ప్రశ్న.

వార్తాపత్రికా పరిశోధన కర్తృత్వము:— "మెన్షన్ శరీర వారము నాడు కచ్చి:టి మెసాపాటేమియాలలోని కార్యసమచారములు ముఖ్యముగా పరిశోధన ప్రయత్నములు చేయుచున్నామని వార్తాపత్రికా పరిశోధన కర్తృత్వము వారు ఆదివారము ప్రచురించినారు. ఇట్లు ఆ ప్రశ్నకు ఇండియా సమాచార కార్యదర్శిగారి యనుబద్ధుడగు జి.వి.వి. ఇట్లు చేయుట కలసి నాది వారమునాడే రావలసిన సమాచారములు సోమవారమునాడు వచ్చుచున్నవి. వానిని ప్రచురించుట ఆపాయకరమే యును. యెడల పరిశోధన సంఘము వారికి మాత్రము ఆదివారమునాటి రాత్రియందుక, శనివారమునాటి రాత్రియే యేలయాయవలయును? ఒకవో నిరసాయకము? తోచినచో శనివారమునాడే యెల్లరకునేల తెలియజేయ నయమాను? అని సునిలిచుము బుల్లుగారు ఇండియా కార్యదర్శిగారిని వదిలినారు.

సమాచార కార్యదర్శిగారి జవాబు:— ఆత్మశ్రద్ధ కర్తృత్వమున సమాచారముల పట్టికని నాదివారము నాటికంటే సోమవారమునాడు ప్రచురించిన మంచిదిని తలచితిని. అందుచేతనే సమాచారము సోమవారపు పత్రికలలో చేయదగు:ట్లుగా సమాజముచిత్రించి. కాని పరిశోధన సంఘము వారు పత్రికాధిపతులకు వీలగు:ట్లుగా శనివారమునాడే వారికిచ్చి వేసినారు. ఇకముందు ఆట్టి సమాచారముల నాదివారపు పత్రికల ప్రచురింప వీలగు:ట్లు శనివారమునాడే యిచ్చు:ట్లుగా కార్యదర్శిగారు ఆజ్ఞ యొసంగినారు.

29 వ ప్రశ్న.

లై సెన్సు బోర్డువారి కార్యక్రమము. బాన్సులరుగారు అడిగిన ప్రశ్న. ఇండియా సెక్రటరీగారి యుత్తరపు ప్రకారము కలకత్తా కార్మికములను పంపిండ్ల నుండియు, నితర మునిసిపాలిటీ వారివద్దనుండియు లై సెన్సు బోర్డువారి కార్యక్రమము విషయమై యేదైన రోడ్డు కచ్చి:చా? వానివిషయమై యింకను నే ప్రశ్నలు చేయజేయ నద్యమిందుచున్నా?.

కార్యదర్శిగారి జవాబు. ఇంకను రోడ్డు కచ్చి:ట్లుగా తెలియదు. దానివిషయమై విచారించి కనుక్కొనెదము.

బాన్సులరుగారు తిరిగి అడిగిన ప్రశ్న:— ఇండియా సెక్రటరీగారి యెత్తరపులో సేరాలో డిప్యూటీ యున్నట్లుగా రాజధాని ప్రభుత్వమువారు "స్టోరేజు" పద్ధతియొద్ద లై సెన్సు చేయు విషయమై యేదైన కలహాలను చేసేయున్నారా? ఆ కలహాలను ప్రస్తుతము ఏయే కలహాలందు అమలులోనికి తెచ్చినారో, లేక లేకన్నారో చెప్పకోరవను.

కార్యదర్శిగారి జవాబు: ఇంతవరకు రాజధాని ప్రభుత్వమువారు సలహాల చేసి జేసినట్లు తెలియలేదు.

3 వ ప్రశ్న.

ఇండియా సైనికాధికారినిచ్చి కర్మపరిపాలనలను; కర్మల యేటుగారు అడిగిన ప్రశ్న. ఇండియా సైనిక దళము లోని ఆంగ్లేయుల యావత్ కర్మలను ప్రస్తుతము ప్రాసన్న తెలియము లలో నాహాగాయలకొరకు పక్షాంతి నాలోచించి, వారికి యుద్ధాత్మకముల ప్రత్యేక కర్మలనును సమీపించెదరా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— ఇదివరకే చెప్పి:ట్లుగా పట్టి ప్రత్యేక కర్మలనును నిచ్చుట యిప్పటికి ఆ ప్రశ్ననే నాము. యుద్ధాం తముందు నీయవలయు వానిని తెలియచి యుద్ధాత్మకములకు తగు జమురా లేదు.

కర్మల యేటుగారి ప్రశ్న:— గొల్లపూడి మొదలగు వానివిషయమై యాయవలసిన కర్మలను నూదనివ్వకు ఆ ప్రశ్ననే నారా? కార్యదర్శిగారు అనుజేసినారు. ఈ సమాచారము శనివారమునాడే తెలియపరచియున్నాను.

హిందూ శిల్పకాస్త్రము; కింగ్ గారి ప్రశ్న: ఇటీవల శిల్ప కాస్త్రముగా పిల్లలదిన పనులకొరకు పురాతన శిల్పకాస్త్ర పరిశోధనలు క్రాంతి సమాచారముల చేసినై నవకనారా? హిందూ సామగ్రి శిల్పకాస్త్రము నామై తిరిగింతికాలములో రిపోర్టు చేసినై ప్రచురించబడినా?.

కార్యదర్శిగారి జవాబు: కితము నామై 7 వ తారీఖున యిచ్చిన జవాబు చిత్రింపకొర తాను. దానికంటే నెక్కువ సమాచారము లింతవరకు తెలియలేదు. గాన సామగ్రి. కింగ్ గారు అడిగిన ప్రశ్న అస్సాములో శిల్ప ఇంజనీరుగారిగు యొద్దెగాను గాన కృషి విషయమై ప్రచురించిన ప్రోత్సాహముకు తెలియను గద? ఇండియా ప్రకటనము గాను సామగ్రి సంతోషము, ఇండియా ప్రకటన

కలనే సమయ జేయుటకు దగు ప్రయత్నము జేసినా? లేనా? యాధ్యక్షులకు బూర్గులు క్రితము సంతోషము జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా దేశముల నుండి ఇండియా దేశమునకు దిగుమతి కావడిన గ్లాసు సామాను విలువ 66,117 సావరనులను సం గతి ఇండియా ఆఫీసు వారికి తెలియునా? నై జేప్పిన యాధ్యక్ష గారి కలహాల నాలోచించుచున్నారా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— నై జేప్పబడిన రిపోర్టును నేను జూచియుండలేదు. కాని గ్లాసు సామాను విషయమై రాజధాని ప్రభుత్వముల వారును, ఇండియా ప్రభుత్వము వారును, నూడ వ్యవేశ కృషుల ప్రోత్సాహపరచుటకు నిచ్చగించి యున్నారు.

గోధుమల యెగుమతికి కేసుకు భూసహాయము. సర్ జి. డి. రీసు గారి ప్రశ్న:— ఇండియా గవర్న మెంటు వారు గోధుమల నెగుమతి కేసులలో జేయవలయు భూసహాయము కై యేదే ర్వాటుల జేసినారో యిచ్చుకు చెప్పగదా?

కార్యదర్శి జవాబు:— ఏర్వాటుల విషయములలో చరణు లేకలేదు. సాఫ్ట్ మెసంత త్వలో తెలియజేసెదము. పరిశోధనా కర్త: సర్. జి. డి. రీసు గారి ప్రశ్న:— డ్రాప్టు లేబరు బిల్లులోని పరిశ్రమకర్తల వాక్యములు, సిలోను లేబరు ఆర్డీ వాక్యములను, పరిశ్రమకర్తల వాక్యములను మం జూరజేసెదము, అస్సాము ప్రభుత్వము వారు ఇండియా ప్రభుత్వము వారును ఒప్పుకొనినారు, వారిని ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఏ కాంక్షముచేత నొప్పుకొనలేదు?

కార్యదర్శిగారి జవాబు 1918 సంగమున అస్సాము ప్రభుత్వమువారు తమ కాసునిర్మాణ సంఘము వచ్చి చేయవలయునని కోరిన బిల్లును యమై వేసిన ప్రశ్నగా తోచుచున్నది. అస్సాములో పరిశ్రమకర్తల వచ్చుకలుకలుగా ప్రకటనములైన యిక్కట్లుల తెచ్చి నెట్టి:ట్లు ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తోచినందువలన, నాటినుండి మంజూరజేయలేదు. అందుచే ఆ బిల్లు చక్కగానికి రానేలేదు లేబరు ఆకు ఎమి ప్రేమను సకరణులు చేయు ఇండియా గవర్న మెంటువారు తీర్మానించుచున్నారు. ఇందులో పట్టి యా కర్మణవిషయముల వాక్యములు లేవు. మతము అస్సాము వారు కోరిన బిల్లు:కు నుండు ఆటంకములు సిగోను ఆర్డీ వాక్యము నున్నట్లుగా నాకు తోచును.

కార్యనిర్వాహక సభలు. సర్. జి. డి. రీసు గారి ప్రశ్న: కార్యనిర్వాహక సభా నిర్మాణము రాజప్రయత్న ముగా జేయు విషయమై రెండు బాన్సు మెంట్లు సభల లోకే నేకరై నను నొకరు చక్రవర్తి గారికి మహజరు చేయవచ్చును సమాధానము, ఈ విషయమై యిప్పు యావత్ శిక్షాయుల నాలోచించిన పిమ్మట నే, యొ సంగివారు అమలుజేయువ తెలియునా? ఈ ప్రకారము, ఒకపార్ల మెంటు సభ వారు హిందువుల వారముల నిర్మింపజేయవలసిగా నిరూపించినారు. ఆ బిల్లును రెండుపార్ల మెంటు సభలవారిచే నొప్పొకరినడిచెను, ఇప్పుడు ఆ మహజరు ప్రకారము దాని జరుగురా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు: కార్య నిర్వాహక సంఘ నిర్మాణమునకు నేటి నై జేప్పిన యేర్వాటును, అప్పటి ఇండియా సెక్రటరీగారు మతము ముజేయాలక, ఒప్పుకొనినారు. పయిప్రశ్న రెండవవిషయమై క్రితము ఏ ప్రశ్నలు 21 తారీఖున బాన్సులరు గారికి చెప్పిన జవాబుకంటే నెక్కువగా చెప్పబడు నిర్వహించుచున్నాము.

6 వ ప్రశ్న.

బడి రాలుకముల తవ్వక: షేరట్టు గారి ప్రశ్న:— 1914 సంగము 29 తేదీన ఇండియా కార్యదర్శిగారు చేసినయుత్తరపులోని 8 వే గాలో పట్టుట్లు, రాజధాని ప్రభుత్వము వారి పరిశోధనాధికారులు బడి రాలుకము మిశ్రాసేకే యు విషయమై యేర్వాటుల జేసినై జేసినారా? ఏయే ర్వాటుల జేసినారు. 1914 సంగము 18-వ తేదీన ఇండియా ప్రభుత్వము వారు కార్యదర్శిగారు, అమితమున నిర్మించుటకు ప్రత్యేకముగా జేయుటకును ప్రయత్నములనుచించిన మార్గము లెంతవరకు కలహమునో రాజధాని ప్రభుత్వము గా రెండై నను వారిని నాడుకలో తెల్లించినారా? కలిగవలయునో జరిగిన సమాచారములన్నిటిని వివరించుచున్నాను.

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— ఈ విషయమై రాజధాని ప్రభుత్వము వారు రాజధాని కార్యదర్శిగారు విషయమై నాతోచుము నిండు జరియలేదు.

హిందూ దేశములో బరిశోధనము. షేరట్టు గారు ప్రశ్న: ఇండియాలో పరిశోధనమును బరిశోధనమును నై విధముల మొత్తపు జేయుట హెచ్చించుటకు యే యేర్వాటుల జేసినారు? ఈ ఆధిక జేతనములకు, యున్యోగములకును, కమిషను కాలవరి యున్యోగములకును, మత సామాన్యములకును నూత నిర్మాణ: ఈ ఆధిక మనగా నెట్టిని? అనియు? ఏర్వచేసిన యిచ్చునకు?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— స్వల్పమున, బరిశోధనకు నిర్మింపకంటే, ప్రభుత్వమునకు నిర్మించు గోధున్యోగములను మొత్తపు జేయుట తప్పకవలయునని యిండియా ప్రభుత్వము వారు తద్విషయమై చేయబడిన కార్యములన్నిటిని నాలోచించిన పిమ్మట తీర్మానించినారు. కావున, చిత్తరకతి యున్యోగములకును, నాంట్లు యున్యోగములకును, కమిషను కాలవరి బడి ఆధికములకును, మత సామాన్యముల నై విక సామాన్యములకు ప్రత్యేకము దింకెనకును నిర్మించునటించి, యుద్ధపు ఆధికము నాలోచించుచున్నాను.

బాన్సులరు గారి ప్రశ్న:— "రివ్యూ" యున్యోగము" లనగా నెవరు?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— సమాచారమునకు నింకను నాలోచించుచున్నందున నింతకంటే వివరము గా చెప్ప వలను జరను.

కర్మల యేటుగారి ప్రశ్న:— షేరట్టు గారు నేనకు యున్యోగ జేతనముల నిచ్చు విషయమై ప్రత్యేకపు బాలో చర చేయవలసినా? ఇప్పుడు సామాన్యముల కొద్దుకు చేయుచున్న చట్టమును గొనెను నైక ములకు చేసినారా?

కార్యదర్శిగారి జవాబు:— ఈ విషయమును తదితరము లును ప్రభుత్వమున నాలోచనలో నున్నది. కావున నివరకు జేప్పినదానికంటే నెక్కువగా చెప్పవలసి తోచును.

పరిశోధనలో తప్పిపోయినట్లు చేసినందుకు దానా.

షేరా గాజీ ఖాను నివాసితుల మిర్జా తాజ్ అహమదు నతడు 1914 వ సంవత్సరమున మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు వెళ్లగా ఆ పరీక్షలో కరుకు తన ముత్తై కర్తయును నూది ప్రాసిగొనుటకు మరయుకరి ననుమతించినందులకు పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ వారకరి పరీక్ష ఫీజును చెల్లించి వేసిరి. 2 సంయుల కరుకు పరీక్షకు వెళ్లనావరె యాజ్ఞాపించిరి. తాం బాన్సులరు నిరసన కలెని కోరుచు నతడు నిశ్చ విద్యాలయము వారి మీద దావా చేసెను దీనికి వాయిదా చేయబడినది

USE KATOL AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU

మరు పుట్టులను వ్యవహరము. గోమయ, పల్లులు, చిరులు, చీరులు, ఈ గుండు మున్నగు పురుగుల బాధలనుండి తొలగింపబడును. ప్రపంచ ప్రసిద్ధిచేసిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది

నల్లులను కోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీరలు, ఈగులు, చిరుపులు మున్నగు క్రిములబుట్టినపుడు పురుగులను నశింపజేయును. టో 1-కి అ. 0.5-0.

కాటోల్ కట్టలు

కోమలను, ఈగులను నశింపజేయును పారకోలును. 241 పట్టులకు వెచ్చె 1-కి అ 12

మీ ఆహారక ద్రావణములకు చీరులు, కరుకులొక్క మందు నల్లులును, కోమలును, పుష్ప: పేటి:లను చిరులనుండి కాపాడును. ప్లాగ్, మైక్రాముష్ మలేరియా లోగి ముల్గు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుదును. ఒకసారి ప్రయత్నించినాను అది లేక నివియమైన రుండు నేరదు. అన్ని కెమిస్టు గ్రాగ్రిన్లు మాపులలో వారకును. ఎ. ఆ. జి. బి. సా. జ. పా. వారిచే తయారు చేయబడినది

నాలుక జేట్టు:— టి. హర అందుకో, ప్రె నాబాను రోడ్డు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి పొందిన మందు.

చరిత్రము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్ల పొట్టు, కడువాలము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతము వంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు సలుతము పోగలవు.

దీనిని విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాష చీటి మాచికొనిన మోగము గలగద.

అమృతాంజనమునకు సాటి వేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 103, ఫేరీరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుస్సెట్టి వీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్యపరిల్లా

ఇది వేదానుబంధములైన నైపుణ్యములను మరియు గతల చర్మరోగములను చాగుజేయును. కీళ్లపొట్టు, పాతబాంబులపొట్టు, కడుపు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగనును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికకు ఛలకు పుష్టినిగలిగించును. నైపుణ్యము కుద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుకదను

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుమ్మకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగుటకు వుండు) వాగదాల్చెలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిపి వెలరోజులకు సరిపోవుముదు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గకక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చే శ హిత ము

ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

ఆయుర్వేదవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులందును మనదేశము అనభవముకల్గి నెకరించుచున్న వైద్యరహిత స్వభావమైన వైద్యవిద్య

అను పుస్తకము కొనుపానికి ధరగాని పోస్టేజిగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య వారాయణజీశేకవడి 20 చీవాజాక్, మద్రాసు.

చుందుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-8-0 వి. పి. నహా 0-10-0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలులు, జల, గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానికలుగక చక్కగ జెరుగ గలవు

అమృతాంజనము డిపో, 6, 7, తంబుస్సెట్టి వీధి మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావర్ష వోరకును. కొనుపాడు సూర్యమా క్కము గమనింపును. కరస్పాండెట్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున ప్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ ఆండు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేథి, బొంబాయి.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మీకు ప్రాయశః. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మనకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారు దరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, నస్తువుల ధరలు, పరిత్యాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

కెడ్డ చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	5	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఉత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలో ప్రాయవలెను.

ఆపాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంసాడి. ఆనందమూడుగా, కైరాల్లి

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand. Kairy District.

కూషాండ లేహ్యము

ఈ లేహ్యం వనమూలికా సారంబులతో శాస్త్రోక్తముగా చేయబడినది. ఇది 40 రోజులు సేవించిన శుక్లనష్టము, అజీర్తి, తయలు, మూల శంకలు, శుక్లవ్యాధులు, హేమాలిమ్యెరలు మొదలైన అనేక అసాధ్య రోగములను పోగొట్టి బలము, కాంతి, వీర్యవృద్ధి గలవాడై యుండును. మరియు పత్యము చేదు. 40 రోజులకు రెండు డబ్బాలు చాలును. డబ్బా 1-కి రు 2-5-0 లు.

లోగడతలుము తెలిపినవారికి ఆయా రోగములకు తగిన ఔషధము సరసమైన వెలకు పంపబడును.

కోరిక వారికి క్షేమము పంపబడును.

మేనేజరు, సరస్వతి వైద్యశాల, మామండూరు. కృష్ణజిల్లా.

నిత్యవశ్యకములు.

య. ఆ	య. ఆ
మేలైన మచ్చాసు	సువాసనశ్శం కెడ్డబుడ్డి 0-4
కశ్యం శేరు 1-కి 0-12	డిటో డెజ్కాట్టు 2-8
వీర్య (తయలులు 120) 8-4	తాంబూలముకు సువాసన
వ్యాపారలకు మాత్రం 8-0	పొగాకు టేస్ 1-కి 0-4
అరవీరే ఆంధరికి 1-10	డిటో డెజ్కాట్టు 2-8

వి. పి. భర్తలు ప్రత్యేకము. క్యాటలూగు ఉచితము

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలపెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

బేగం సా హి సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన శోమందిలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక పుద్ధుడగును. చర్మము యొక్క ర్విభావమైన రంగును కాల్చి పొగట్టక చేయు (సాప్) ఇది ఒకటి. కల 82 క్లలు వెలు 1-1-0-0 వి. పి. భర్తలు.

ఆర్.వి. పండిట్ ఆండు కంపెనీ నెం 5 బందగపేథి మద్రాసు.

బెర్లసాయము:—ఈమాత్రలను కేవలించుట వలన అన్నము కచనమగును, జీర్ణకోశము బాగు కలి సరస్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము కూ నును. 2 మాత్రల ద్వీ 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

తేలు మందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. నహా 0-12-0.

తేలుకాటువలన ఆపాయములేదు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురుతో ప్రవేశించును. బాధగరములవెంట పెద్దసరమాదగర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టనచోటును మొద్దుగునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ దాహ కము సహకులు పరిశీలించిరి. ఇవి మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరజాగల సీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టిన చోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాను బాధపడక నితరులకు పూర్వముగ్వు కొనవచ్చును ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుస్సెట్టి వీధి, మదరాసు

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదిగత రెండు సంచికలు వెలుకడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ భాషలో తెలివకటవ లోకో కథలవలె వర్ణిత మగును. చందాపద్ధతి సావస్థరమునకు రమారము 800 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజిలో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంచ త్సరముచందా ముంగుగ స్వీకరింకబడును.

గురుకువారు:—గా. హరిసహస్ర త్రయరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అని ప్రాయము.

అచ్చకమ్మగము	వెల	కులం 1-కి	0-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	2-0-0
గోరోజము	"	"	5-8-0
కమ్మరి	"	"	80-0-0

అమృతాంజనం డిపో 6 తంబుస్సెట్టి వీధి, మదరాసు.